

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие върху защитени зони
„РОДОПИ СРЕДНИ“ (BG0001031) и „ДОБРОСТАН“ (BG0002073)

на

„ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА БУТИЛИРАНЕ НА НАТУРАЛНА ИЗВОРНА
ВОДА В ИМОТ № 02974.15.106 В ЗЕМЛИЩЕТО НА СЕЛО БАЧКОВО, ОБЩИНА
АСЕНОВГРАД, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ“

Възложител: „НОВА ТРЕЙД“ ЕООД, град Съединение

Изготвили:

1. Доц.д-р. Андон Даракчиев.....
2. Гл. ас. д-р Койчо Коев.....
3. Биол. Добромир Ганев.....

2011 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Увод	4
1	Анотация на инвестиционното предложение	5
2	Описание и характеристика на други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план, програма и проект/ инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони	9
3	Описание на елементите на плана, програмата и проекта/ инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или нейните елементи	13
4	Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на план, програма и проект/ инвестиционно предложение	15
4.1.	Защитена зона „Родопи–Средни“.	16
4.2.	Защитена зона „Добростан“.	28
5	Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на план, програма и проект/ инвестиционно предложение върху предмета и целите на опазване на защитените зони	36
5.1.	Описание и анализ на въздействието на планове, програми и проекти /инвестиционни предложения върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитените зони.	37
5.1.1.	Описание и анализ на въздействието на планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения върху типовете природни местообитания видовете - предмет на опазване в защитена зона „Родопи Средни“	37
5.1.2.	Въздействие върху животинските видове, включени в предмета на опазване за защитена зона „Родопи Средни“.	45
5.1.3.	Въздействие върху видовете птици, включени в предмета на опазване в защитена зона „Добростан“	56
5.2.	Описание и анализ на въздействието на план, програма и проект/ инвестиционно предложение върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезлокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение;	67
5.2.1.	Въздействие върху структурата на защитена зона „Родопи Средни“	67
5.2.2.	Въздействие върху структурата на защитената зона „Добростан“	68
5.2.3.	Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитена зона „Родопи Средни“	68
5.2.4.	Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитена зона „Добростан“	69

5.3.	Кумулативен ефект	71
5.3.1.	Кумулативен ефект върху защитена зона „Родоли Средни“	71
5.3.2.	Кумулативен ефект върху защитена зона „Добростан“	72
6	Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на плана, програмата и проекта/ инвестиционното предложение върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на олазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки	73
6.1.	По време на проектирането и изграждането на предприятието за бутилиране на натурална изворна вода	73
6.2.	По време на експлоатацията на предприятието за бутилиране на натурална изворна вода	75
7.	Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, вкл. „нулева алтернатива“	76
8.	Картен материал с местоположението на всички елементи на плана, програмата и проекта/ инвестиционното предложение спрямо защитената зона и тяхните елементи	78
9.	Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22;	79
10	Наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР .	83
11.	Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация;	83
12.	Документи по чл. 9, ал. 2 и 3.	86
13.	Приложения	

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

„НОВА ТРЕЙД“ ЕООД, град Съединение, улица „Шипка“ № 3,
общ. Съединение, област Пловдив, ЕИК: 115144922,

Управител: Стоян Кузманов Узунов

Пълен пощенски адрес: 4003 гр. Пловдив, П.К. 153;

Телефон: 032 600 000, 032 600 018, Факс 032 600 019;

E-mail: info@novatrade.bg

Лица за контакти: Сашо Динчийски, GSM 0887 252 152; office@gotmar.com

Лъчезар Грозев, 032 632 660, GSM 0888 735 407

УВОД

Докладът за Оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение за „ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА БУТИЛИРАНЕ НА НАТУРАЛНА ИЗВОРНА ВОДА В ИМОТ № 02974.15.106 В ЗЕМЛИЩЕТО НА СЕЛО БАЧКОВО, ОБЩИНА АСЕНОВГРАД, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ“ с предмета и целите на опазване на Защитени зони „РОДОПИ СРЕДНИ“ (BG0001031) и „ДОБРОСТАН (BG0002073), се изготвя на фаза инвестиционно предложение по задание на възложителя на основание чл.2, ал.1, т.3 и във връзка с чл.39, ал.5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73/2007 г.),

С Решение № Пд-ОС-021/2011 г. компетентният орган – РИОСВ Пловдив е определил необходимостта от разработване на Доклад за оценка степента на въздействие върху зоните. Докладът е разработен в обхвата на изискванията на чл. 23, ал. 2 на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони и в съответствие с чл. 9, ал. 1 на Наредбата.

При изготвяне на настоящия Доклад от страна на Възложителя бяха представени още:

- ❖ Актуални скици на имота с координати на граничните точки.
- ❖ Картен материал в М 1: 50 000; 1: 25 000;
- ❖ Разрешително за водовземане от подземни води, чрез съществуващи водовземни съоръжения № 31590353/16.11.2010 г.

1. АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Дейността не попада в обхвата на приложение № 1 към чл. 92, т.1 и приложение № 2 към чл. 93, ал.1 т.т. 1 и 2 от ЗООС и/ или други инвестиционни предложения с предполагаемо значително въздействие върху околната среда, спрямо които предлаганият план определя критерии, нормативи и други ръководни условия от значение за бъдещото им разрешаване или одобряване по отношение на местоположение, характер, мащабност и експлоатационни условия.

Предприятието за бутилиране на натурална изворна вода ще се изгради в Имот № 02974.15.106 по кадастралната карта на землището на село Бачково, община Асеновград, област Пловдив. Имотът е разположен на около 2.5 км югозападно от регулационните граници на селото, непосредствено, успоредно и между река Чепеларска и второкласния път от РПМ № 86. Отстои на около 11 км южно от град Асеновград и на около 26 км от областния център град Пловдив.

Имотът е с площ от 5.202 дка с начин на трайно ползване „нива“ и е собственост на Възложителя.

Координатите на най-характерните точки от крайния контур на Имот № 02974.15.106 са следните:

(координатна система 1970 г.)

№	X /m/	Y /m/	№	X /m/	Y /m/
2	4519461.906	8625043.791	3	4519463.218	8625040.625
4	4519468.166	8625035.541	5	4519472.250	8625024.437
6	4519487.645	8625006.750	7	4519506.260	8624993.873
8	4519508.645	8624996.804	9	4519500.070	8625004.914
10	4519493.402	8625017.541	11	4519484.197	8625044.187
12	4519479.458	8625050.729	13	4519474.822	8625054.601
14	4519470.166	8625061.041	15	4519466.281	8625075.994
16	4519466.229	8625084.333	17	4519466.979	8625091.723
18	4519466.486	8625102.208	19	4519475.989	8625105.804
20	4519474.447	8625081.141	21	4519479.729	8625073.705
22	4519489.635	8625061.729	23	4519501.468	8625050.308
24	4519507.548	8625048.179	25	4519511.552	8625041.285
26	4519513.083	8625028.875	27	4519517.510	8625025.583

№	X /m/	Y /m/	№	X /m/	Y /m/
28	4519529.510	8625021.849	29	4519538.632	8625016.645
30	4519549.437	8625006.976	31	4519555.000	8625017.083
32	4519531.114	8625040.187	33	4519514.343	8625061.458
34	4519496.135	8625088.222	35	4519488.843	8625099.958
36	4519478.822	8625113.958	37	4519478.375	8625111.666
38	4519472.800	8625126.187	39	4519465.958	8625126.187
40	4519454.599	8625119.347	41	4519447.444	8625106.229
42	4519431.687	8625100.520	43	4519416.111	8625093.490
44	4519408.569	8625091.266	45	4519402.330	8625091.264
46	4519401.759	8625087.625	47	4519412.479	8625085.658
48	4519429.841	8625077.291	49	4519439.770	8625078.937
50	4519458.677	8625054.791			

Целта на инвестиционното предложение е изграждането на цех за бутилиране на изворна вода в полимерни PET бутилки (полиетилен терафталат) с обем от 0.3 до 12л. Прогнозният капацитет е до 340 000 м³/год. (до 1 000 м³/ден).

По предварителни разчети, съгласно утвърдените добри европейски практики, в цеха ще се монтират две автоматични програмни технологични линии за бутилиране, изцяло оборудвани за:

- Раздуване на преформи (епруветки) до PET бутилки;
- Пълнене с изворна вода;
- Затваряне;
- Контрол;
- Етикиране;
- Стековане;
- Стречиране и палетизация.

Инсталационният блок ще вмества компресорна група, трафопост, помпи, филтри и ще е с обща застроена площ от 300 м² и ще е разположен в непосредствена близост до производственото хале.

Резервоарната буферна външна група ще съхранява изворна вода до 24 часа и ще е с обем до 1000 м³. Резервоарите ще са външни, изпълнени от нераждаема стомана на обща площ от 360 м².

Складът за готовата продукция (1 800 м³) ще е с навес и за товаро-разтоварна зона. Очакваната максимална дневна продукция възлиза на 1 500 палети, които могат да се нарежда само двуредно.

Ще се предвидят противопожарен път и противопожарни обръщала (12 X 20 м).

Линията за битилиране ($V = 0.3 - 3$ л) ще е с „комби блок“, който раздува преформите до бутилка и още горещи ги подава към пълначния дозировъчен модул, снабден със 124 поста и затварящ пост с капачка.

Линията за бутилиране (3-12 л) е аналогична като пълначните постове са 20.

Водата от извора ще се транспортира с тръби и финално ще се филтрува с механичен филтър. Предвиден е електронен операционен контрол, включващ 100 % за всяка бутилка – геометрични параметри, пълняемост...

Етикирането ще се извършва от автоматичен модул чрез нагряване в термотунел. Предвидени са два модула за палетизация с два поста за разтоварване. В склада за готова продукция палетите ще се нареждат най-много двуредово.

Предвидени са още компресорни и помпени инсталации, чилъри, помпени съоръжения, резервоари за резервен обем вода, склад за опаковъчни и други материали, санитарно-битови помещения, лаборатории, склад за спомагателни материали, зони за отдих, офиси, канцеларии...

Цехът ще осигурява постоянни работни места за около 80 – 90 човека.

Изворната вода ще се добива от съществуващ каптиран естествен извор "Баджова вода", намиращ се в ПИ с идентификатор 02974.14.15 по кадастралната карта на село Бачково. Възложителят е титуляр на издадено от БД „ИБР“ с център град Пловдив Разрешително за водовземане от подземни води, чрез съществуващи водоземни съоръжения № 31590353/16.11.2010 г.

При строителството ще се генерират отпадъци от изкопани земни и скални маси от основи и фундаменти, които ще се използват изцяло за вертикална планировка и насипване на терена. От битовата дейност на работещите ще се формират и незначителни количества смесени битови отпадъци, които ще се събират в полиетиленови торби и ще се изхвърлят в контейнерите на село Бачково.

Очакваните отпадъци по време на експлоатация са бракувани фолио, картони, велпапе и PET бутилки. Те ще се събират разделно, като полимерните материали ще се преработват в базата на фирмата, а хартиените ще се предават по договор с лицензирана фирма за рециклиране.

От битовата и административна дейност на площадката ще се генерират и смесени битови отпадъци, които ще се събират в контейнери на фирмата по сметосъбиране към общината.

Предприятието ще бутилира натурална изворна вода в нови полимерни бутилки, което го нарежда в раздела на чисти хранителни производства с безотпадни технологии.

Процедурите по смяна предназначението на земята ще бъде извършена след решение по процедурата, определена от чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

Ще се разработи Подробен устройствен план – План за регулация и застрояване, като предвиждаме приблизително следните параметри:

- свободно застрояване;
- плътност на застрояване – до 60 %;
- интензивност на застрояване – Кинт 1;
- максимална озеленена площ – до 40 %;
- височина при кота корниз – до 7 м;
- отстояние от съседните имоти 3 м, а към полския път - 5 м.

При изграждането и експлоатацията на обекта не се налага и няма да бъдат засегнати или ползвани допълнителни площи, извън определената площадка.

Реализирането на инвестиционното предложение не е свързано с необходимост от изграждане на нови пътища. Връзката на имота с Републиканската пътна мрежа се осъществява по съхраненото отклонение (бивше старо трасе) на второкласния път от РПМ № 86.

Вода за санитарно хигиенни нужди по време на строителството ще се доставя с водоноски, около 2 - 4 м³/ден., за питейно-битови нужди ще се използва бутилирана вода от магазинната мрежа, а електроенергия ще се осигурява от преносими съоръжения на строителната фирма (електро генератори).

По време на експлоатацията на цеха необходимата вода за питейно битови и хигиенни нужди ще се осигурява от локална водопроводна мрежа, свързана с доставената вода от извора. Връзката на обекта с националната електроразпределителна мрежа ще се извърши чрез собствен трафопост на площадката.

От обекта ще се формират само битово - фекални отпадъчни води и отпадъчни води от измиване на подове. Тяхното количество възлиза на 3,5 – 4 м³/ден.

Поради факта, че се бутилира натурална изворна вода в автоматични линии с модули SIP и COP, които са в режим на регенеративно почистване, няма замърсени отпадъчни производствени води.

Битово - фекалните отпадъчни води ще се третират в локален пречиствателен модул, осигуряващ необходимото пречистване. Заустването на пречистените отпадъчни води ще се извърши в река Чепеларска. Съгласно Заповед № РД-272/ 2001 г. МОС за категоризация на повърхностните води във водните обекти или в части от тях, т.35 - поречие река Марица, т.50 река Чепеларска след първо населено място до град Асеновград, тя е определена на втора категория водоприемник.

2. ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНИЯ ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

Защитените зони са едни от мащабните в страната. Наличието на сравнително равномерно разпределена селищна структура с доста населени места, съчетано с типични ландшафтни дадености, определя характера на подадените инвестиционни предложения за цялата ѝ територия.

По официално достъпна информация на Регионалните инспекции по околната среда и водите в Пловдив, Хасково и Смолян, за периода 2007-2011 година за защитените зони са подадени инвестиционни предложения, засягащи ги трайно, свързани с жилищно строителство, стопански дейности и инфраструктурни елементи, както следва:

- ❖ За защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“ - 817,369 дка;
- ❖ За защитена зона „ДОБРОСТАН“ – 271,369 дка.

Поради големия обем на информацията ще представим в табличен вид всички известни инвестиционни предложения, касаещи сравнително близко разположените площи от Пловдивска област, а кумулативното въздействие ще изчислим и на база всички обобщени данни;

ИМОТ №	ЗЕМЛИЩЕ/ ОБЩИНА	ОБЕКТ	ПЛОЩ /дка/
ЗАЩИТЕНА ЗОНА „РОДОПИ СРЕДНИ“			
022131	село Добралък, община Куклен	Жилищно строителство	0.400
021086	село Добралък, община Куклен	еднофамилна жилищна сграда	4.500
019079	село Добралък, община Куклен	нов горски път с дължина 9.876 км	
038039	село Брягово, община Първомай	Фотоволтаична електроцентрала	3.250
038068	село Брягово, община Първомай	Фотоволтаична електроцентрала	1.170
038156	село Брягово, община Първомай	Фотоволтаична електроцентрала	4.340
058099	село Буково, община Първомай	Повен дом	3.002
000231, 047017 000254	село Буково, община Първомай	Допълнително водоснабдяване – сондаж, помпена с-я, мачтов трафопост трасе на тласкателен водопровод ...	
005037	село Буково, община Първомай	Фотоволтаична електроцентрала	7.377
	село Искра, общ Първомай	Капково напояване	83.833
	село Драгойново, село Буково, община Първомай	Подобряване съществуващия общински път IV – 58818	
Река Чепеларска	село Нареченски бани, община Асеновград	МВЕЦ „Наречен 1“	
Р. Чепеларска	село Наречен, община Асеновград	МВЕЦ „Наречен“	1.840
99201.61.30	село Наречен, община Асеновград	Базова станция за мобилна комуникация	5.168
	село Нареченски бани, община Асеновград	Електропроводна линия НН с дължина 700 м	
02974.8.49	село Бачково, общ Асеновград	МВЕЦ „Тунела“	
02974.2.81	с. Бачково, общ Асеновград	МВЕЦ в река Луковица	0.700
02974.15.106	с. Бачково, общ Асеновград	Цех за битилиране на изв. вода	5.202
02974.10.14	с. Бачково, община Асеновград	четири жилищни сгради – вили	3.560
02974.8.53	с. Бачково, общ Асеновград	пункт за изваряване на ракия	0.267
	с. Бачково, общ Асеновград	разширяване на гробищен парк	
16955.44.119	с. Горнослав, общ Асеновград	конферма за 30 коне	3.3
16955.28.20	с. Горнослав, общ Асеновград	Жилищно строителство	0.098
22839.43.34	с. Долнослав, общ Асеновград	животновъден комплекс за 100 крави	
80437.17.287	с. Червен, общ Асеновград	Овчарник за 200 овце	0.996
70737.14.6	с. Сини връх, община Асеновград	еднофамилна жилищна сграда /без хотелска част	5.170
70737.28.114	с. Сини връх, община Асеновград	еднофамилна жилищна сграда	0.300
38799.36.104	село Косово, общ Асеновград	еднофамилна жилищна сграда	1.090
12992.14.10	село Врата, община Асеновград	еднофамилна жилищна сграда /без хотелска част	0.100

ИМОТ №	ЗЕМЛИЩЕ/ ОБЩИНА	ОБЕКТ	ПЛОЩ /дка/
12992.14.47	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	1.064
012992	село Врата, община Асеновград	Изграждане на туристически комплекс	7.8
12992.14.12	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	0.751
12992.13.34	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	1.648
12992.10.49	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	0.765
12992.10.49	село Врата, община Асеновград	еднофамилна жилищна сграда	0.150
49151.14.22	село Мостово, общ. Асеновград	3 бр. ветрогенератори и соларна система за производство на електроенергия	
49151.10.9	село Мостово, общ. Асеновград	Вилно селище	2.887
49151.14.23	село Мостово, общ. Асеновград	Фотоволтаична електроцентрала	3.001
49151.38.1	село Мостово, общ. Асеновград	Помпена станция	0.075
49151.14.121	село Мостово, общ. Асеновград	Складова база	7.399
	село Тополово, общ. Асеновград	Изграждане на нов горски път – 8.5 км	
036005	село Лясково, община Асеновград	Изграждане на мрежа на моб. оператор	0.400
	село Югово, община Лъки	МВЕЦ „Юговска - 2	
084044	Село Югово, община Лъки	МВЕЦ „Хана“	1.500
028010	село Белица, община Лъки	Жилищно застрояване	6.000
028010	село Белица, общ. Лъки	жилищно застрояване	6.000
000446,000146,000311	село Белица, община Лъки	Преустройство на ловна резиденция „Карамуш“	
	село Манастир, общ. Лъки	МВЕЦ на река Манастирска	
ДПС Кормисош	село Манастир, община Лъки	„База за интензивно стопанисване на дивеч – ограда за диви свине“	
026032	село Борово, общ. Лъки	жилищно застрояване	8.001
011030	село Борово, общ. Лъки	Жилищна сграда	0.824
07034	село Белица, общ. Лъки	жилищно застрояване	1.158
ЗАЩИТЕНА ЗОНА „ДОБРОСТАН“			
012992	село Врата, община Асеновград	Туристически комплекс	7.800
12992.14.47	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	1.064
12992.14.10	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	0.860
12992.14.51	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	5.667
12992.14.18	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	5.168
12992.14.12	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	0.751
12992.13.34	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	1.648

ИМОТ №	ЗЕМЛИЩЕ/ ОБЩИНА	ОБЕКТ	ПЛОЩ /дка/
12992.10.49	село Врата, община Асеновград	Жилищно строителство	0.765
	с. Добростан, община Асеновград	Пристрояване на хижа „Марциганица“	
70737.28.114	с. Сини връх, община Асеновград	Жилищно строителство	3.548
49151.14.22	село Мостово, общ. Асеновград	3 бр. ветрогенератори и соларна система за производство на електроенергия	
49151.10.9	село Мостово, общ. Асеновград	Вилно селище	2.887
49151.10.13	село Мостово, общ. Асеновград	Вилно селище	2.911
49151.38.1	село Мостово, общ. Асеновград	Помпена станция	0.075
49151.14.121	село Мостово, общ. Асеновград	Складова база	7.399
49151.14.23	село Мостово, общ. Асеновград	Фотоволтаична електроцентрала	3.001
02974.7.58	с. Бачково, общ. Асеновград	Хотел-аперитив	1.142
02974.10.14	село Бачково, община Асеновград	четири жилищни сгради – вили	3.560
02974.15.106	с. Бачково, общ. Асеновград	Цех за битилиране на изв. вода	5.202
02974.4.29	с. Бачково, общ. Асеновград	Базова станция	0.150
Р.Чепеларска	с. Бачково, общ. Асеновград	МВЕЦ „Тунела“	
02974.8.53	с. Бачково, общ. Асеновград	пункт за изваряване на ракия	0.267
	с. Бачково, общ. Асеновград	Разширяване на гробищен парк	
02974.2.81	с. Бачково, общ. Асеновград	МВЕЦ в река Луковица	0.700
	село Тополово, общ. Асеновград	Изграждане на нов горски път – 8.5 км	
036005	село Лясково, община Асеновград	Изграждане на мрежа на моб. оператор	0.400
102012	село Яворово, община Куклен	Жилищно строителство	1.578
019079	село Добралък, община Куклен	нов горски път с дължина 9.876 км	

При разглеждане на хипотетичната ситуация, че всички подадени инвестиционни предложения бъдат реализирани ще се засегнат **817,369** дка от защитена зона „**РОДОПИ СРЕДНИ**“ (0.052 % от територията ѝ) и **271,369** дка от защитена зона „**ДОБРОСТАН**“ (0.030 % от територията ѝ).

Не можем да очакваме кумулативно въздействие от заявени дейности в отдалечени райони пореди екранизиращото влияние на планинските ридове и отстоянията. Със значение за отчитане на кумулативно въздействие са инвестиционните предложения за дейности в по - близкостоящи местности. Повечето и като площ инвестиционни предложения са в района на селата Мостово, Врата, Сини връх..., а голяма част в община Първомай.

Така в землищата на село Бачково и близките населени места са подадени предложения за 13.127 дка, включени в защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“ и 12.121 дка за защитена зона „ДОБРОСТАН“. Болшинството са свързани с жилищно и вилно строителство и инфраструктура, които разширяват минимално регулацията на населените места или засягат временно други площи от зоните. Рекреационно строителство се предвижда само върху площ от 5.798 дка в рамките за зоната за опазване на птиците.

Разбира се реалното положение е по-благоприятно, тъй като някаква част от описаните инвестиционни предложения няма да бъдат реализирани по редица причини.

3. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА/ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЯХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.

Върху защитени зони „РОДОПИ СРЕДНИ“ и „ДОБРОСТАН“, както и върху техните елементи влияние ще окажат съчетанието по време, местоположение и интензивност на въздействията от изграждането на обекта, цитирани в т.2, тяхната инфраструктура и експлоатация.

При изграждането и експлоатацията на цеха ще се завиши нивото на действие на антропогенните фактори - нивата на шум и вибрации, временно и локално запрашаване на приземния атмосферен слой. Незначително и временно ще се завиши количеството на вредните вещества във въздуха, отделяни от трафика на автомобилния транспорт и строителната техника - въглероден оксид, въглеродороди, азотни оксиди, серни оксиди, оловни аерозоли, алдехиди, сажди, водни пари и др. Съществува опасност от увреждане на терени от навлизане на машини в тях или от разливи на гориво-смазочни материали.

При строителството ще се генерират известни количества строителни отпадъци, а при експлоатацията ще се генерират само битови отпадъци – опаковки, стъкло, хартия, картон, биоразградими отпадъци...

Значителни и трайни въздействия върху естествената растителна компонента не се очакват, тъй като земята е обработваема и в имота съществува сграден фонд. Обратното засипване на свободните от застрояване терени, с връщането на отнетия хумусен хоризонт и чим, е важно условие за протичане на възстановителните процеси.

Вероятността за нарушаване на местообитания на животински видове при тази дейност е минимална, но ще се предизвика безпокойство и е вероятно временно нарушаване на местообитания. Най-неблагоприятен в това отношение ще бъде размножителния период.

Общото количество и състав на емисиите, получени при изграждането и експлоатацията на обекта, не дават основание за очаквано значимо влияние върху качествата и състава на атмосферния въздух, водите и почвите в района.

Макар да не се предвижда изграждането на нова пътна мрежа при връзките на площадката с асфалтовия път е възможно да се излезе от параметрите ѝ при маневриране на машини.

Допуска потенциалната опасност от снижаване параметрите на зооценозите вследствие внасяне на техногенни елементи.

Щрихираните възможни въздействия ще доведат до незначителна загуба на екологични ниши, а при дейности, неотговарящи за изискванията, заложи в българското хармонизирано екологично законодателство и до негативно въздействие върху екосистемите в района.

Параметрите, които ще бъдат заложи в Подробния устройствен план – План за застрояване, следва да изключат възможността за въздействие върху околните терени.

В таблицата по-долу сме представили категориите дейности и техните потенциални въздействия върху ключовите елементи на двете защитени зони:

ДЕЙНОСТ	ПОТЕНЦИАЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ
Изграждане на цеха	възможно увреждане на местни популации
	пряко унищожаване на местообитания, вследствие неправомерно навлизане на хора и техника в околни терени
	увреждане качеството на прилежащи естествени природни местообитания, вследствие интензивна човешка дейност
	утъпкване на растения, възможно е и с консервационно значение
	повишени емисии на отработени газове от МПС, които могат да предизвикат физиологични и биохимични реакции в организмите

ДЕЙНОСТ	ПОТЕНЦИАЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ
	безпокойство на животински видове в резултат от повишено човешко присъствие и на техника.
	шумово замърсяване - води до прогонване на индивиди, увреждане на нормалната популационна структура и в съседните територии.
	повишени емисии на отработени газове от МПС, които могат да предизвикат физиологични и биохимични реакции в организмите
	повишена опасност от пожари
	прегради за нормалното функциониране на местообитанията-изкопи, пътища, които фрагментират местообитания и популации, прекъсват или унищожават важни екотони и прекъсват достъпа до ключови местообитания; затрудняват или напълно прекъсват генетичния и ценотичния обмен между тях и водят до влошаване на тяхното природозащитно състояние, до прогонване и дори до смърт.
	смъртност на индивиди, предимно безгръбначни, вследствие премахване на повърхностния почвен слой с растителната покривка и от там снижаване на стойността на хранителната база
	при строителство и рекултивацията и при придвижването на групи от хора, е възможно внасяне на чужди, инвазивни и синантропни животни и инвазивни, плевелни и рудерални видове растения, които променят видовата структура на местообитанията и местообитанията на видове, влошават природозащитното състояние и могат да бъдат врагове и конкуренти на видове растения и животни обект на опазване в зоната, както и на типични за местообитанията видове.
	унищожаване или увреждане качеството на местообитания, в резултат от нерегламентирано изхвърляне на строителни отпадъци
Експлоатация	безпокойство на животни от съседни територии в резултат от работата на специализираната механизация.
	безпокойство на животни в резултат от повишено човешко присъствие
	снижаване параметрите на зооценозите около площадката
	промяна във видовият състав, респективно подмяна на фитоценози, вследствие промяна на ландшафта и почвените условия
	промени в характерния ландшафт, макар и предимно локални, с внасянето на техногенни елементи
увреждане качеството на местообитания, в резултат от изхвърляне на битови отпадъци	
развитието на населени места, рекреационните зони и обработката на земите в прилежащи терени могат да доведат до кумулативен ефект по отношение на силно изразен антропогенен натиск водещ до промяни в земите до категорията „некачествено местообитание за видовете от флората и фауната“.	

4. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

4.1. ЗАЩИТЕНА ЗОНА „РОДОПИ– СРЕДНИ“

Площта, предвидена за реализация на инвестиционното предложение е включена в общата територия на Защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“, записана с идентификационен код BG0001031 с площ от **154 845.53** ха от националната екологичната мрежа, в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за Биологичното разнообразие /по ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС за хабитатите/.

Вносител на предложението е Сдружение за дива природа "Балкани". Документацията е внесена в МОСВ и е одобрена от Националния съвет по биологично разнообразие на 13.09.2007 г. и впоследствие с решение на Министерски съвет № 661 от 16 октомври 2007 г. Одобреният от Министерски съвет списък публикуван в ДВ брой 85 от 23.10.2007 г. Документацията е внесена в Европейската Комисия.

Зоната включва землищата или части от тях на 134 населени места от 13 общини в 4 области:

ОБЛАСТ	ОБЩИНА	НАСЕЛЕНО МЯСТО
Кърджали	Ардино	Аврамово, Ахрянско, Башево, Боровица, Бял извор, Горно Прахово, Дойранци, Дядовци, Китница, Кроячево, Латинка, Любино, Песнопой, Рибарци, Русалско, Сполука, Стар.Читак, Стояново, Търносливка
	Кърджали	Върбенци, Голяма бара, Илиница, Ненково, Пъдарци, Ходжовци, Чеганци
	Черноочене	Бакалите, Безводно, Бели вир, Беснурка, Боровско Босилица, Водач, Войново, Габрово, Даскалово, Дядовско, Женда, Житница, Йончово, Каняк, Комунига, Куцово, Мурга, Небеска, Новоселище, Ночево, Паничково, Русалина, Соколите, Средска, Черна нива, Яворово
Пловдив	Асеновград	Асеновград, Бачково, Бор, Врата, Горнослав, Добростан, Долнослав, Жълт камък, Косово, Лясково, Мостово, Мулдава, Нареченски бани, Новаково, Орешец, Сини връх, Тополово, Три могили, Узуново, Червен
	Куклен	Добралък, Яворово

ОБЛАСТ	ОБЩИНА	НАСЕЛЕНО МЯСТО
	Лъки	Белица, Борово, Джурково, Дряново, Здравец Лъки, Лъкавица, Манастир, Югово
	Първомай	Брягово, Буково, Воден, Драгойново, Езерово, Искра
Смолян	Баните	Баните, Босилково, Вишнево, Вълчан дол, Глогино, Гълъбово, Давидково, Две тополи, Дебеляново, Загражден, Кръстатича, Малка Арда, Планинско, Рибен дол, Сливка, Стърница
	Смолян	Кутела, Момчиловци, Петково, Славейно
	Чепеларе	Богутево, Павелско, Хвойна
Хасково	Димитровград	Бодрово, Горски извор, Светлина
	Сусам	Ангел войвода, Боян, Ботево, Брястово, Караманци, Колец, Сираково, Слахиево, Сусам, Сърница, Татарево
	Хасково	Въгларово, Гарваново, Клокотница, Николово, Хасково

Целите на опазване са следните:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване са няколко типа местообитания, подлежащи на опазване съгласно изискванията на Директива 92/43/ЕЕС и ЗБР:

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИТИЕ %	ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ	ОТНОСИТ. ПЛОЩ	ПРИРОДНА С-СТ	ЦЯЛОСТНО-КА
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitriche-Batrachio</i>	0.01	С	С	В	С
4060	Алпийски и бореални ерикоидни съобщества	0.05	С	С	В	С
4090	Ендемични оро-средиземноморски	0.5	С	В	В	С

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИ	ПРЕД	ОТНО	ПРИ	ЦЯЛО
		ТИЕ				
		%	ИТЕЛ	ПЛОЩ	НА	О-КА
	съобщества от ниски бодливи храстчета		НОСТ		С-СТ	
5130	Съобщества на <i>Juniperus communis</i> върху варовик	0.0693	A	B	B	B
5210	Храсталаци с <i>Juniperus spp</i>	0.272	A	B	B	B
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>	0.0688	A	B	A	A
6210*	Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик	2	A	C	A	A
6230*	Богати на видове картълони с-ва върху силикатен терен в планините	0.0001	B	C	A	B
62A0	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	0.1	A	C	A	A
62D0	Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества	5	A	B	A	A
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	0.3	A	B	A	A
6510	Низинни сенокосни ливади	0.01	A	C	A	A
6520	Планински сенокосни ливади	2.9	A	B	A	A
7140	Преходни блата и плаващи подвижни торфища	0.007	A	C	B	B
7220*	Извори с твърда вода с туфести формации	0.00024	C	C	B	C
7230	Алкални блата	0.001	A	C	A	A
8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	1	A	B	A	A
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.01	A	C	A	A
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion/ Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	0.72	A	B	A	A
8310	Неблагоустроени пещери	0.01	A	C	A	A
9110	Букови гори от типа <i>Luzulo-Fagetum</i>	0.651	A	B	A	A
9130	Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i>	5.8624	A	B	B	A
9150	Термофилни букови гори	1.6	A	B	A	B
9170	Дъбово-габърони гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i>	10.896	A	B	A	A
9180*	Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове	0.167	A	C	A	B
91AA*	Източни гори от космат дъб	0.795	A	C	A	B
91BA	Мизийски гори от обикновена ела	0.596	A	B	A	A
91CA	Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори	3.114	A	B	A	A

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИ	ПРЕД	ОТНО	ПРИ	ЦЯЛО
		ТИЕ	СТАВ	СИТ.	РОД	
		%	ИТЕЛ	ПЛОЩ	НА	О-КА
			НОСТ		С-СТ	
91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i>	0.00277	A	C	A	A
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	8.5914	B	C	A	A
91W0	Мизийски букови гори	1.8446	A	B	A	A
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	0.0283	A	C	A	B
9270	Гръцки букови гори с <i>Abies borisii-regis</i>	0.125	A	A	A	A
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	0.01	A	C	A	A
92C0	Гори от <i>Platanus orientalis</i>	0.00437	B	B	B	B
9410	Ацидофилни гори от <i>Picea</i> в планинския до алпийския пояс	2.757	A	B	A	A
9530*	Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор	3.18	A	B	A	A

• Приоритетни за опазване съобщества

При описанието на всички хабитати от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в обекта са ползвани:

✓ Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете хабитати в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

✓ Приоритетност – приоритетност на хабитата съгласно Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

✓ Име – Българско име на хабитати съгласно Приложение I на Закона за биологичното разнообразие.

✓ % Покр. – процентно покритие на хабитатите спрямо общата площ на обекта.

✓ Предст. – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденият тип хабитат е "типичен". Използвана е следната система за класифициране: А - отлична представителност, В – добра представителност, С - значима представителност, D - незначително наличие.

✓ Относителна площ – относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип хабитат, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип хабитат. Използваните интервали по класове са следните: А) $100 \geq p > 15\%$; В) $15 \geq p > 2\%$; С) $2 \geq p > 0$.

✓ Природна стойност – Степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природен хабитат и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под-критерия: i) степен на опазване на структурата;

ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване. Използвана е следната система за класифициране: А: отлично опазване; В: добро опазване; С: средно или слабо опазване.

✓ Цялостна оценка - Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природен хабитат. Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглеждания хабитат. Използвана е следната система за класифициране: А: отлична стойност, В: добра стойност, С: значима стойност

Предмет за опазване в Защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“ са и множество растителни и животински видове, с висок природозащитен статус:

ВИД	SPECIES	Мест на попул.	Миграционна Популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял. оценка
РАСТЕНИЯ , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
венерино пантофче	<i>Cypripedium calceolus</i>	V				A	A	A	B
червено усойниче	<i>Echium ruscicum</i>	V				A	B	A	B
БЕЗГРЪБНАЧНИ , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
обикновен паракалоптенис	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	R				C	A	C	A
ручечен рак	<i>Austropotamobius torrentium</i>	C				B	A	B	A
полиматус	<i>Polyommatus eroides</i>	P				C	C	C	C
обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	R				B	A	C	A
бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	R				B	A	C	A
буков сечко	<i>(Morimus funereus)</i>	R				B	A	C	A
алпийска розалия	<i>Rosalia alpina</i>	R				B	A	C	A

ВИД	SPECIES	Мест на попу л.	Миграционна Популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо пир	Цял. оценка
бисерна мида	<i>Unio crassus</i>	R				C	A	C	B
еуфидрас	<i>Euphydryas aurinia</i>	R				B	A	B	A
макулинея	<i>Maculinea nausithous</i>	V				A	A	A	A
	<i>Callimorpha quadripunctata</i>	R				C	A	B	A
РИБИ , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	R				C	B	C	B
балкански щипок	<i>Sabanejewia aurata</i>	V				C	A	B	A
маришка мрена	<i>Barbus plebejus</i>	C				B	A	C	A
ЗЕМНОВОДНИ , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	C				B	A	C	A
голям гребенест трифон	<i>Triturus karelinii</i>	C				C	A	C	A
ВЛЕЧУГИ , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
шилоопаш. костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	C				C	A	C	A
шипобедр. костенурка	<i>Testudo graeca</i>	C				C	A	C	A
обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	C				C	A	C	A
ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	C				C	A	B	A
леопардов смок	<i>Elaphe situla</i>	P				C	A	C	A
БОЗАЙНИЦИ , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		C	C	P	B	B	C	B
Подковонос на Мехели	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	P				C	B	C	C
Средиземно морски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>	P				B	B	C	B

ВИД	SPECIES	Мест на попу л.	Миграционна Популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
Южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>	V				C	B	C	C
гол. нощник	<i>Myotis myotis</i>		P	R	R	B	B	C	B
голям подковонос	<i>Rhinolophus ferumequinum</i>		C	C	P	B	B	C	B
дългокрил прилеп	<i>Miniopterus schreibersi</i>		P	R	R	C	B	C	C
дългоух нощник	<i>Myotis bechsteini</i>	P				B	B	C	B
остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>		P	R	P	B	B	C	B
трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>		P	P	P	B	B	C	B
широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>	P				B	B	C	B
Дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>	R	P	101- 1000 0 i	P	C	B	C	C
*европейски вълк	<i>Canis lupus</i>	32-33				B	A	C	A
кафява мечка	<i>Ursus arctos</i>	34i				B	A	B	A
палугер	<i>Spermophilus citellus</i>	R				C	B	C	A
видра	<i>Lutra lutra</i>	30-35i				B	B	C	A
пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>	R				C	A	C	A
дива коза	<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	320- 350 i				B	A	B	A

Легенда:

- **SPECIES** - наименование на видовете на латински съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС и Директива 79/409/ЕЕС.

- **Вид** – наименование съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници. Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:

- **Местна популация** - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

- **Миграционна попул.** - миграционна популация от:

- **Размн.** - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

- **Зимув.** - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

- **Премин.** - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

- **Числеността** на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (p) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (τ) или (τ). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (C), рядък ($Я$) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (P).

- **Популация** - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка:

A) $100\% \geq p > 15\%$;

B) $15\% \geq p > 2\%$;

C) $2\% \geq p > 0\%$.

Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

- **Опазване** - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка":

A) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване);

В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване);

С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

• **Изол.** - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана с следната класификация:

А) (почти) изолирана популация;

В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение;

С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

• **Цял.Оц.** - цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система:

А) отлична стойност;

В) добра стойност.

С) значима стойност.

При полевите изследвания са установени и **други видове**, болшинството включени в приложенията на Закона за биологичното разнообразие:

► **растения** - *Digitalis laevigata*, *Spiranthes spiralis*, *Silene waldsteinii*, *Dianthus sribmyi*, *Daphne laureola*, *Dactylorhiza incarnata*, *Verbascum decorum*, *Viola grisebachiana*, *Epipactis palustris*, *Tulipa rhodopea*, *Rhodiola rosea*, *Ranunculus fontanus*, *Linum elegans*, *Listera cordata*, *Epipactis exilis*, *Malcolmia serbica*, *Paeonia mascula*, *Lycopodiella inundata*, *Epipactis greuteri*, *Petkovia orphanidea*, *Epipactis pontica*, *Epipactis purpurata*, *Juniperus excels*, *Gentiana lutea*, *Gentianella engadinensis*, *Hammarbia paludosa*, *Erodium hoefftianum*, *Onosma rhodopea*...

По-известни и популярни редки, ендемични и защитени растения са: стефчова тлъстига (*Sedum stefco*), тракийски магарешки бодил (*Carduus thracicus*), тинеста острица (*Carex limosa*), брадавичеста острица (*Carex punctata*), костова тлъстига (*Sedum kostovii*), оливиеров минзухар (*Crocus olivieri*), мечо око (*Cortusa matthioli*), източен глог (*Crataegus orientalis*), урумов кривец (*Chondrilla urumoffii*), обикновена кандилка (*Aquilegia nigricans*), игликова айважива (*Alkanna primuliflora*), стрибърнова айважива (*Alkanna sribmyi*), стрибърнов игловръх (*Alyssum sribmyi*), обикновен анакамптис (*Anacamptis pyramidalis*), дългостълбчесто винче (*Anchusa stylosa*), панчичиева пищялка (*Angelica pancicii*), оранжево подрумиче (*Anthemis gaudium-solis*), йорданова камбанка (*Campanula jordanovii*), стрибърново подрумиче (*Anthemis sribmyi*), вълнеста камбанка (*Campanula*

lanata), родопска песъчарка (*Arenaria rhodopaea*), клиновидно изтравниче (*Asplenium cuneifolium*), вълнестоцветно сграбиче (*Astragalus dasyanthus*), рилско подрумиче (*Anthemis orbelica*), родопска люцерна (*Medicago rhodopaea*), Родопски крем (*Lilium rhodopaeum*), недоразвит лимодорум (*Limodorum abortivum*), остролистен джел (*Ilex aquifolium*), персийска морина (*Morina persica*), двурога пчелица (*Ophrys cornuta*), паяковидна пчелица (*Ophrys mammosa*), мочурно прозорче (*Potentilla palustris*), елвезиево кокиче (*Galanthus elwesii*), обикновена ефедра (*Ephedra distachya*), родопски силивряк (*Haberlea rhodopensis*), родопска горска майка (*Lathraea rhodopaea*), черноморска ведрица (*Fritillaria pontica*), родопско еньовче (*Galium rhodopeum*), бохемски здравец (*Geranium bohemicum*), венерин косъм (*Adiantum capillus-veneris*), жълта каменоломка (*Saxifraga aizoides*).

► **безгръбначни** - златист гъсеничар (*Calosoma sycophanta*), *Maculinea arion*, *Nesticus beroni*, *Pamassius Apollo*, *Pamassius Mnemosyne*, *Maculinea arion*, *Limenitis populi*, *Glaucopsyche alexis*, *Duvalius nedelkovi*, *Duvalius karelhurkai*, *Cordioniscus schmalfussi*, *Coenonympha rhodopensis*, *Carabus intricatus*, *Balkanopetalum beskovi*, *Zerynthia polyxena*, *Pterostichus vecors*, *Scolitantides orion*, *Rhodopioniscus beroni*, *Rhodopiola cavicola*, *Pyrgus cinarae*, *Thymelicus action*, *Pseudophilotes vicrama*, *Pieris ergane*.

► **риби** речен кефал (*Leuciscus cephalus*), лешанка (*Phoxinus phoxinus*), обинувена кротошка (*Gobio gobio*), беломорски скобар (*Chondrostoma vardarensis*), *Salmo macedonicus*, речна пъстърва (*Salmo trutta*)

► **земноводни** - горска дългокрака жаба (*Rana dalmatina*), зелена крастава жаба (*Bufo viridis*); кафява крастава жаба (*Bufo bufo*), гръцка дългокрака жаба (*Rana graeca*), планинска водна жаба (*Rana temporaria*).

► **бозайници** – златка (*Martes martes*) и дива котка (*Felis silvestris*).

Общата характеристика на Защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“ по класове земно покритие е следната:

класове земно покритие	% Покритие
Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници	8
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	15
Друга орна земя	10
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	9
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност	2

класове земно покритие	% Покритие
Иглолистни гори	4
Сухи тревни съобщества, степи	3
Храстови съобщества	8
Смесени гори	4
Широколистни листопадни гори	25
Алпийски и субалпийски тревни съобщества	4
Изкуствени горски монокултури	8
	100

Минималната надморска височина в зоната е 138 м, максималната - 1952 м, а средната - 1022 м.

Защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“ се припокрива с два обекта, включени в Европейската програма Корине биотопи:

➤ „Добростан – Преспа“, записан с идентификационен код F00004500, който обхваща 26.69% от площта на зоната;

➤ „Червената стена“, записан с идентификационен код F00004501, който обхваща 2.03 % от площта на зоната.

По-голямата част от територията не притежава друг природозащитен статут - 98.50 %. Останалите 1.5 % се обхващат от:

- Резерват - 0.51 %;
- Природна забележителност - 0.82%;
- Поддържан резерват - 0.03 %;
- Защитена местност - 0.12 %.

Зоната включва части от редица други елементи на националната екологична мрежа, обявени по закона за защитените територии:

КАТЕГОРИЯ	ИМЕ	ПОКРИТИЕ [%]
Резерват	Червената стена	0.51
Природна забележителност	Елата	0.01
Природна забележителност	Пещера Гаргина дупка	0.01
Природна забележителност	Белинташ	+ 0.01
Природна забележителност	Находище на снежно кокиче	0.03
Природна забележителност	Орлова скала	0.05

КАТЕГОРИЯ	ИМЕ	ПОКРИТИЕ /%/
Природна забележителност	Находище на ела	0.02
Природна забележителност	Хладната пещера	0.01
Природна забележителност	Находище на момина сълаз и божур	0.01
Природна забележителност	Фосилни находки	0.50
Природна забележителност	Дяволски мост	0.03
Природна забележителност	Огледната скала	0.01
Природна забележителност	Находище на родопски селивряк	0.02
Природна забележителност	Боаза	0.05
Природна забележителност	Родопски силивряк	0.02
Природна забележителност	Пробития камък	0.04
Поддържан резерват	Казал Черпа	0.03
Поддържан резерват	Борака	0.01
Защитена местност	Марциганица	0.02
Защитена местност	Анатема	0.01
Защитена местност	Караджов камък	0.02
Защитена местност	Аида	0.01
Защитена местност	Горна вода	0.02
Защитена местност	Лале баир	0.02
Защитена местност	Усойката	0.01
Защитена местност	Находище на дървовидна хвойна	0.01

Според вносителите - Сдружение за дива природа "Балкани", зоната опазва една от малкото останали жизнени популации на сухоземни костенурки в района на планините, ображдащи на Горнотракийската низина. Тя защитава едно от двете малки находища на местообитание 92C0 и е единственото известно историческо находище на леопардов смок (*Elaphe situla*) в планините, ображдащи Горнотракийската низина.

Зоната е северната граница на разпространение на местообитание 9270 „Гръцки букови гори с *Abies borisii-regis*“ и опазва значителна бройка мечки на тяхната източна граница на разпространение в Южна България. Източната ниска част на зоната е едно от най-важните места за опазване на *Elaphe quatorlineata sauromates*.

Защитената зона включва Родопските дялове Добростан-Преспа и Драгоица-Мечковец. Района е слабо населен. Във високите части са запазени иглолистни и букови гори, а в ниските – дъбово-габърони. Добростанският дял и резерват „Червената Стена“ са с обширен карстов район с много скали и пещери.

Средиземноморско климатично влияние (континентално мезо-средиземноморски климат по Rivas-Martinez) се наблюдава по реките Чая, Луковица и в Хасковският хълмист район.

4.2. ЗАЩИТЕНА ЗОНА „ДОБРОСТАН“

Защитена зона „ДОБРОСТАН“ е записана с идентификационен код BG0002073 и с площ **83 655.44 ха**. Тя е част от националната екологична мрежа в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от Закона за Биологичното разнообразие, изградени по европейската програма Натура 2000 в частта ѝ за опазване на птиците от Директива 79/409/ЕЕС.

Включва землищата или част от тях на 60 селища от 8 общини в рамките на 3 области:

ОБЩИНА	ЗЕМЛИЩЕ / ЕКАТТЕ
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ	
Ардино	Аврамово 62, Боровица 80176, Дойранци 21806, Китница 37085, Рибарци 54260, Русалско 63402, Сполука 68240, Стар читак 69122
Кърджали	Ненково 51442
Черноочене	Бакалите 2261, Безводно 3188, Боровско 5640, Войново 11987, Женда 29252, Йончово 34117, Комунига 38176, Мурга 49326, Небеска 51192, Паничково 55395, Соколите 67893, Средска 68566
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ	
Асеновград	Асеновград 702, Бачково 2974, Бор 7870, Врата 12992, Горнослав 16955, Добростан 21676, Жълт камък 29581, Лясково 44834, Мостово 49151, Мулдава 49309, Нареченски бани 51127, Новаково 51830, Орешец 53761, Сини връх 70737, Тополово 72789, Три могили 73147, Узуново 75254, Червен 80437
Куклен	Добралък 21324, Яврово 87179
Лъки	Лъки 44478, Белица 3530, Борово 5623, Пъкавица 44447, Манастир 40244, Югово 86012
ОБЛАСТ СМОЛЯН	
Баните	Вълчан дол 12526, Босилково 5737, Глогино 15117, Давидково 20033, Две тополи 20198, Дебеляново 20290, Загражден 30209, Рибен дол 62606, Планинско 59313, Стърница 70158
Смолян	Кутела 40748, Петково 55991, Славейно 66957

Зоната е обявена със Заповед № 528 от 26 май 2010 г. на МОСВ.

Предмет на опазване в защитена зона „ДОБРОСТАН“ с идентификационен код BG0002073 са следните видове птици:

ВИД	SPECIES	Местна популац	Миграционна популация			Оценка			
			Разм н.	Зим ув.	Пр ем ин.	Попул	Опа зв	Изо лир	Цял, оценк а
Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:									
черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>		11p			B	A	C	B
бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>		4p			C	B	C	C
глухар	<i>Tetrao urogallus</i>	90m				B	A	A	A
лещарка	<i>Bonasa bonasia</i>	350p/91-609p				B	A	C	A
планински кеклик	<i>Alectoris graeca</i>	58p/25-92p				B	A	B	B
козодой	<i>Caprimulgus europaeus</i>		150p100-300p		P	B	A	C	A
врабчова кукумявка	<i>Glaucidium passerinum</i>	6p				B	B	B	C
пернатон ога кукумявка	<i>Aegolius funereus</i>	12p				C	A	C	C
египетски лешояд	<i>Neophron percnopterus</i>		0-2i			B	A	C	A
белоглав лешояд	<i>Gyps fulvus</i>		0-1i	0-1i		C	B	B	C
царски орел	<i>Aquila heliaca</i>	1p				A	A	C	A
скален орел	<i>Aquila chrysaetos</i>	5p				B	A	C	A
ястребов орел	<i>Hieraaetus fasciatus</i>				0-2i	A	B	B	A
мальк крес орел	<i>Aquila pomarina</i>		2p			C	B	C	C
мальк орел	<i>Hieraaetus pennatus</i>		3p		P	B	A	C	B
орел змияр	<i>Circetus gallicus</i>		5p			C	A	C	A
осояд	<i>Pernis apivorus</i>		9p			C	A	C	A
късопръст ястреб	<i>Accipiter brevipes</i>		1p			C	B	C	C

ВИД	SPECIES	Местна популац	Миграционна популация			Оценка			
			Разм н.	Зим ув.	Пр ем ин.	Попул	Опа зе	Изо лир	Цял. оценк а
белоспаша т мишелов	<i>Buteo rufinus</i>	7р				С	В	С	В
ловен сокол	<i>Falco cherrug</i>	0-1i			0-1i	В	А	С	А
сокол скитник	<i>Falco peregrinus</i>		4р			В	А	С	А
земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>	18р/14-22р				С	В	С	С
синявица	<i>Coracias garrulous</i>		1р/0-2р		Р	С	В	С	С
среден пъстър кълвач	<i>Dendrocopos medius</i>	50р				С	А	С	В
сирийски пъстър кълвач	<i>Dendrocopos syriacus</i>	135р/70-200р				С	А	С	В
сив кълвач	<i>Picus canus</i>	23р/12-33р				С	А	С	В
черен кълвач	<i>Dryocopus martius</i>	70р				С	А	С	В
ливаден дърдавец	<i>Crex crex</i>		3р/1-5р			С	А	С	С
червеногърба сврачка	<i>Lanius collurio</i>		921р/473-1369р		р	С	А	С	В
ястребогушо коприварче	<i>Sylvia nisoria</i>		23р/21-25р		р	С	А	С	С
горска чучулига	<i>Lullula arborea</i>	545р/263-827р				С	А	С	А
градинска овесарка	<i>Emberiza hortulana</i>		224р/41-407р		Р	С		С	С
късопръста чучулига	<i>Calandrella brachydactyla</i>	5р/1-9р				С	В	С	С
Полубеловрата мухоловка	<i>Ficedula semitorquata</i>		2р/1-3р		Р	С	В	С	С
Видове по чл. 6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие:									
зеленоглава патица	<i>Anas platyrhynchos</i>	10р			Р	Д			
късокрил	<i>Actitis</i>		1р		Р	Д			

ВИД	SPECIES	Местна популац	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опзв.	Изолп.	Цял. оценка
кюкавец	<i>hypoleucos</i>								
малък ястреб	<i>Accipiter nisus</i>	23р				В	А	С	С
обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>	35р				С	А	С	С
пчелояд	<i>Merops apiaster</i>		60р		Р	Д			
орко	<i>Falco subbuteo</i>		3р		Р	С	А	С	С
черношипа ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>	63р/54-72р				В	А	С	С
сива чапла	<i>Ardea cinerea</i>		5р/1-9р		Р	Д			
речен дъждосвирец	<i>Charadrius dubius</i>		29р 13-46р			В	А	С	С

В таблицата представеният статус на видовете птици е по стандартният формуляр www.natura2000bg.org/:

Местна популация - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

Миграционна популация - миграционна популация от:

Размн. - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

Зимув. - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин. - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията.

Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (р) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (т) или (f). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (С), рядък (R) или много рядък (У). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (Р).

Попул. - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: А) $100\% \geq P > 15\%$; В) $15\% \geq P > 2\%$; С) $2\% \geq P > 0\%$.

Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

Опазв. - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка": А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида.

Използвана е следната класификация: А) (почти) изолирана популация; В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял.Оц. - цялостна оценка на стойноста на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система: А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

Защитената зона се обявява с цел:

- опазване и поддържане на местообитанията на посочените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- възстановяване на местообитанията на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Общата характеристика на Защитена зона „ДОБРОСТАН“ по класове земно покритие е следната:

Класове земно покритие	% Покритие
Влажни ливади, мезофилни ливади	3
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	1
Друга орна земя	2

Други земи	2
Екстензивни зърнени култури	3
Иглолистни гори	9
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	2
Сухи тревни съобщества, степи	6
Смесени гори	24
Храстови съобщества	8
Широколистни листопадни гори	40

Общата характеристика на Защитена зона „ДОБРОСТАН“ по видове собственост е следната:

Класове земно покритие	%
Държавна	70
Общинска	13
Частна	17

Добростан се намира в Западни Родопи, Южна България. Носи името на едноименния планински рид. Територията обхваща и няколко съседни рида – Белочерковски рид, Кръстова гора, Черни рид и рида Чуката. На север Добростан граничи с Горнотракийската низина, като границата преминава над град Асеновград, селата Червен, Долнослав, Орешец, Тополово, Новаково, Узуново и Паничково. От запад за естествена граница служат долините на река Чепеларска и Манастирска река, а от юг Давидковска река, река Арда и язовир Кърджали. Източната граница на мястото е по реките Боровица и Яйлъдере. Добростан е средно- и високопланинска територия със сложен ридов релеф, прорязан от речни долини. В геоложки аспект планината е изградена от метаморфни скали – гнайси, шисти, амфиболити, мрамори и гранити върху които лежат палеогенски вулканити и седименти. Най-голяма площ от територията заемат горските местообитания. В по-ниските части добре изразен е пояса на ксеротермните гори от космат (*Quercus pubescens*) и виргилиев дъб (*Quercus Virgiliana*) с представители на кленовите (*Acer spp.*), също и гори от сребролистна липа (*Tilia tomentosa*). Без изключения тези гори имат издънков произход. На по-високите части разпространени смесените ксеромезофилни и мезофилни гори от мизийски бук (*Fagus moesiaca*), горун (*Quercus dalechampii*) обикновен габър (*Carpinus betulus*) и воден габър

(*Ostrya carpinifolia*). В Добростан са установени са 149 вида птици, от които 28 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове 60 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 4 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 21 вида, в SPEC3 - 35 вида.

Мястото осигурява подходящи местообитания за 46 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 37 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. В зоната все още гнезди с най-многочислена популация белошипата ветрушка (*Falco naumanni*), която е застрашена от изчезване в света. Тя е от световно значение като представителен район за Средиземноморския биом.

Пет биомно-ограничени вида, характерни за него, се срещат в Добростан - планински кеклик (*Alectoris graeca*), черноглава овесарка (*Emberiza melanocephala*), скална зидарка (*Sitta neumayer*) и червеногушо коприварче (*Sylvia cantillans*). Районът е от световно значение и за царския орел (*Aquila heliaca*). Във високите части на планината се срещат видове, характерни за иглолистните гори, като лещарката (*Bonasa bonasia*), глухаря (*Tetrao urogallus*) и белогърбия кълвач (*Dendrocopos leucotos*).

Добростан е едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за 12 вида птици, тъй като поддържа значим гнездови популации на египетския лешояд (*Neophron percnopterus*), скалния орел (*Aquila chrysaetos*), царския орел (*Aquila heliaca*), осояда (*Pernis apivorus*), орела змияр (*Circaetus gallicus*), сокола скитник (*Falco peregrines*), белошипата ветрушка (*Falco naumanni*), лещарката (*Bonasa bonasia*), глухаря (*Tetrao urogallus*), бухала (*Bubo bubo*), козодоя (*Caprimulgus europaeus*) и белогърбия кълвач. Районът е и един от най-важните в Европа за опазването на керкенеца (*Falco tinnunculus*), чухала (*Otus scops*) и зеленогушата овесарка (*Emberiza cirlus*). Поддържа също значими гнездови популации на черния щъркел (*Ciconia nigra*), белоопашатия мишелов (*Buteo rufinus*), малкия орел (*Hieraaetus pennatus*), черния кълвач (*Dryocopus martius*), сирийския пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), средния пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), горската чучулига (*Lullula arborea*), червеногърбата сврачка (*Lanius collurio*) и сивия кълвач (*Picus canus*). Тук е разположен и най-големият защитен масив от черен бор (*Pinus nigra*) в страната. Над тях се срещат групи на цар-борисовата ела (*Abies borisii-regis*). В южните части се срещат гори от обикновен бук (*Fagus sylvatica*) и иглолистни гори от бял бор (*Pinus sylvestris*) и смърч (*Picea abies*). Смърчовите гори покриват и връх Преспа – най-високата точка в Добростан с около

2000 м.надм.в. По заравнените била и по склоновете има открити пространства – ливади, пасища с ксеромезофилна тревна растителност с преобладаване на валезийска поветица (*Festuca valesiaca*), стоянова власатка (*Festuca stojanovii*), (*Festuca panciciana*), далматска власатка (*Festuca Dalmatica*), черна садина (*Chrysopogon gryllus*), обикновена полевица (*Agrostis capillaries*) и др.

Голям е процентът и на площите с храстови съобщества. Сред естествените местообитания са разпръснати земеделски земи, създадени на мястото на гори от мизийски бук и горун. В Добростан се срещат над 100 вида ендмични растения.

Природата на района е под въздействието на горско-стопански и земеделски дейности, а също така и туризма и ползването на водите.

Горите са застрашени от интензивните сечи в старите широколистни и иглолистни гори, паша, умишлени палежи и залесяване с нетипични за района видове. На места има почвена ерозия предизвикана от нецелесъобразно управление на горите. Горските пасища са обект на разораване и постепенно облесяване. Изгарянето на хвойната води до унищожаване на характерни местообитания. Пашата се осъществява в близост до селищата. Отдалечените пасища не се използват пълноценно, поради намаления брой селскостопански животни в сравнение с миналото.

По тази причина, както и поради частичното обезлюдяване на района част от ливадите и пасищата биват изоставени, което води до сукцесия и влошаване качествата на важни за птиците местообитания. Изсичането на гори по поречията на планинските реки, както и изграждането на малки ВЕЦ нарушава цялостния воден баланс и има отрицателно въздействие върху обширни територии в Добростан. Преки заплахи за птиците са браконьерството (отнемането на малки и на яйца от гнездата на грабливите птици, отстрелване на дневни и нощни грабливи птици, използване на капани и примки), скалното катерене, движението с моторни превозни средства извън пътищата (включително т.нар. "off road") и други. Независимо, че последващият баланс на територията на обекта по начин на трайно ползване, вид на собствеността и вид на територията са направени съгласно Карта на Възстановената Собственост, по актуална информация към 06/2005, източник Министерство на Земеделието и Горите. Територията е слабо населена, тя е една от предпочитаните туристически дестинации в Западни Родопи, особено за специализирания пещерен и алпийски туризъм. Добростан е обект на сериозни инвестиционни намерения за развитие на добива на енергия от възобновими източници – чрез ветроенергийни паркове и малки ВЕЦ.

Изграждането на ветроенергийни паркове ще възпрепятства свободното движение на птици, особено на грабливите птици, в значителна степен ще ограничи достъпа им до подходящи местообитания. Ветрогенераторите ще предизвикат висока смъртност на птици.

Изграждането на мини ВЕЦ-ове ще наруши общия воден баланс на територията, ще ограничи предвижването на рибата и ще окаже отрицателно влияние върху хранителната база на черния щъркел. Потенциална заплаха за мястото е развитието на мащабни комплекси и съоръжения за масов туризъм.

В границите на Добростан са включени 14 защитени територии - 7 природни забележителности, 5 защитени местности, един поддържан резерват и един резерват. Защитените територии обхващат само 4.3% от Добротан и са обявени с цел опазване на ландшафти, иглолистни гори, скални образувания или местообитания на редки растителни и животински видове. Резерватът "Червената стена е обявен през 1962 г., през 1977 г. е обявен от UNESCO (по програмата "Човек и биосфера") за биосферен резерват. Около 57% от територията на Добростан попада в Корине място, определено през 1998 г., поради европейското му значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. През 2005 година територията е обявена от BirdLife International за Орнитологично важно място.

5. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

Районът на изследваната площ попада в Планинския биогеографски район, Рило-Родопски подрайон /Груев, Кузманов; 1994/.

Асенов /2006/ определя района като „Рило-Родопски район“ с почти същите граници и характеристики.

Кратката му биологична характеристика се съдържа при представянето на защитените зони.

5.1. Описание и анализ на въздействието на планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитените зони.

5.1.1. Описание и анализ на въздействието на планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“

По геоморфоложката подялба на България площта попада в долния подпояс на средния горскорастителен пояс. Характерни са мезофилни листопадни гори от средноевропейски тип - предимно на бук (*Fagus sylvatica*), габър (*Carpinus betulus*), иглолистни гори от бореален тип на бял бор (*Pinus sylvestris*), обикновен смърч (*Picea abies*)...

В околностите в радиус от няколко километра са установени няколко дървесни и храстови видове - обикновен габър (*Carpinus betulus*), обикновен бук (*Fagus sylvatica*), бял бор (*Pinus sylvestris*), трънка (*Prunus spinosa*), червена хвойна (*Juniperus oxycedrus*), малина (*Rubus idaeus*), къпина (*Rubus caesius*), гнор (*Grataegus monogyna*)...

Съществуват петна от бял бор (*Pinus sylvestris*), а във високите части и от обикновен смърч (*Picea abies*), резултат от реконструкции на малоценни гори.

Имотът попада в земеделски земи, представени от малки по площ картофени ниви. Основните култури в района са фуражните, картофи и фасул. Животновъдството се развива на семеен принцип. Отглеждат се кози, говеда и малък брой коне.

Тревните формации на сенокосните ливади в района са без значително площно покритие тъй като в последните години повечето от тях са изоставени, поради което се забелязва напреднала сукцесия в посока заемане на територията от дървесна и храстова растителност и засилена рудерализация.

Имотът представлява реално съхранена част от обширна в миналото поляна над речната тераса с начин на трайно ползване „нива“. До скоро беше запазена масивна жилищна постройка със стопански пристройки.

Граничи с гори или самозалесили се земеделски земи.

Площта се отличава с наличието на поддържана с годините агроценоза и рудерални характеристики на граничните терени, причинени от човешката дейност.

В разглежданата площадка няма местобитания, включени в предмета на опазване на защитена зона «Родопи Средни».

В околните терени – крайречното пространство в прилежащия участък на река Чепеларска, както и по трасето на водопровода, граничещите с имота склонове и крайпътните участъци около отбивката, които биха могли да бъдат засегнати при играждането на обекта, при провеждането на собствени изследвания през периода септември 2010 г. – април 2011 г. сме установили наличието на следните видове:

СЕМЕЙСТВО Family	ВИД	Species	ЗАЩИТЕН СТАТУС
ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ			
Върбови / <i>Salicaceae</i>	бяла топола	<i>Populus alba</i>	-
	бяла върба	<i>Salix alba</i>	-
	ива	<i>Salix carpea</i>	-
	ракита	<i>Salix purpurea</i>	-
Брезови / <i>Betulaceae</i>	черна елша	<i>Alnus glutinosa</i>	-
Лескови / <i>Corylaceae</i>	обикновен габър	<i>Carpinus betulus</i>	-
	обикновенна леска	<i>Corylus avellana</i>	-

СЕМЕЙСТВО Family	ВИД	Species	ЗАЩИТЕН СТАТУС
	теснолистно подрумче	<i>Anthemis tenuiloba</i>	-
	обикновен равнец	<i>Achillea millefolium</i>	-
	едролистен равнец	<i>Achillea grandifolia</i>	-
	едролистна вратига	<i>Tanacetum macrophyllum</i>	-
	обикновен пелин	<i>Artemisia vulgaris</i>	-
	горчив пелин	<i>Artemisia absinthium</i>	-
	лечебна чобанка	<i>Petasites officinalis</i>	-
	бяла чобанка	<i>Petasites albus Gaerthner</i>	-
	сърцелистен див гербер	<i>Doronicum columnae</i>	-
	горски спореж	<i>Senecio sylvaticus</i>	-
	обикновена решетка	<i>Carlina vulgaris</i>	-
	мъхнат репей	<i>Arctium tomentosum</i>	-
	италианска паламида	<i>Cirsium italicum</i>	-
	южна крупина	<i>Crupina crupinastrum vis</i>	-
	обикновена синя жлъчка	<i>Cichorium intybus</i>	-
	бодлив кострец	<i>Sonchus asper</i>	-
	алпийски млечник	<i>Cicerbita alpina</i>	-
	хопеаново глухарче	<i>Taraxacum hoppeanum</i>	-
	лечебно глухарче	<i>Taraxacum officinale</i>	-
	подбел	<i>Tussilago farfara</i>	-
Сенникоцветни/ <i>Ariaceae</i>	европейска дебриянка	<i>Sanicula europaea</i>	-
	грудков цвол	<i>Chaerophyllum bulbosum</i>	-
	див кервиз	<i>Anthriscus cerefolium</i>	-
	бучиниш	<i>Conium maculatum</i>	-
	гръцки кимион	<i>Carum graecum</i>	-
	планински порезник	<i>Seseli libanotis</i>	-
	див магданоз	<i>Aethusa cynapium</i>	-
	кимионолистен селинум	<i>Selinum carvifolia</i>	-
	планински див копър	<i>Ligusticum mutellina</i>	-
	горска пищялка	<i>Angelica sylvestris</i>	-
	триделен девесил	<i>Heracleum tematum</i>	-
	голям морков	<i>Daucus maximus</i>	-
Розоцветни / <i>Rosaceae</i>	брястолистно орехче	<i>Filipendula ulmaria</i>	-
	ароматен камшик	<i>Agrimonia procera</i>	-

СЕМЕЙСТВО Family	ВИД	Species	ЗАЩИТЕН СТАТУС
	лечебна динка	<i>Sanguisorba officinalis</i>	-
	дребна динка	<i>Sanguisorba minor</i>	-
	матруня	<i>Aremonia agrimonioides</i>	-
	планинско омайниче	<i>Geum montanum</i>	-
	белезникав очеболец	<i>Potentilla neglecta</i>	-
Живеничеви <i>Scrophulariaceae</i>	гъстоцветен лопен	<i>Verbascum densiflorum</i>	-
	елов лопен	<i>Verbascum albietyunum</i>	-
	далматинска пуличка	<i>Linaria dalmatica</i>	-
	космато живениче	<i>Scrophularia scopoli</i>	-
	лечебна скротица	<i>Gratiola officinalis</i>	-
	лоточно великденче	<i>Veronica beccabunga</i>	-
	подковидно великденче	<i>Veronica cymbalaria</i>	-
Живовлякови/ <i>Plantaginaceae</i>	среден живовляк	<i>Plantago media</i>	-
	голям живовляк	<i>Plantago major</i>	-
	ланцетовиден живовляк	<i>Plantago lanceolata</i>	-
Лютикови/ <i>Ranunculaceae</i>	малка миша опашка	<i>Myosurus minimus</i>	-
	румелийско лютиче	<i>Ranunculus rumelicus</i>	-
	стелецо се лютиче	<i>Ranunculus reptans</i>	-
	водно лютиче	<i>Ranunculus aquatilis</i>	-
	теснолистно обичниче	<i>Thalictrum lucidum</i>	-
Бобови / <i>Fabaceae</i>	обикновен гръмотрън	<i>Ononis arvensis</i>	-
	бяла комунига	<i>Melilotus alba</i>	-
	лечебна комунига	<i>Melilotus Officinali</i>	-
	лечебен жаблек	<i>Galega officinalis</i>	-
	теснолистен клин	<i>Astragalus angustifolius</i>	-
Карамфилови/ <i>Caryophyllaceae</i>	пасищна звезда	<i>Stellaria nemorum</i>	-
	мизийски рожец	<i>Cerastium moesiaticum</i>	-
	хубаволистно салунче	<i>Saponaria bellidifolia</i>	-
Копривови / <i>Urticaceae</i>	лечебна зидарка	<i>Parietaria officinalis</i>	-
	обикновена коприва	<i>Urtica dioica</i>	-
Кремови <i>Liliaceae</i>	атинска мериндера	<i>Merendera attica</i>	-
	турски мразовец	<i>Colchicum turcicum</i>	-
	жълт гарвански лук	<i>Gagea pratensis</i>	-
	малък гарвански лук	<i>Gagea minima</i>	-

СЕМЕЙСТВО Family	ВИД	Species	ЗАЩИТЕН СТАТУС
	пречупен гарвански лук	<i>Omitogalum refractum</i>	-
	наведен гарвански лук	<i>Omitogalum nutans</i>	-
Кръстоцветни <i>Brassicaceae</i>	ранка сърпица	<i>Isatis praecox</i>	-
	дългоплодна гъшарка	<i>Arabis turrata</i>	-
	дребен игловръх	<i>Allyssum minimum</i>	-
	пихперов игловръх	<i>Allyssum pichleri</i>	-
	влакнестоплодно каменарче	<i>Draba lasiocarpa</i>	-
Върбинкови/ <i>Verbenaceae</i>	лечебна върбинка	<i>Verbena officinalis</i>	-
Грапаволистни/ <i>Boraginaceae</i>	лечебно зарастличе	<i>Symphytum officinale</i>	-
	обикновенно усойниче	<i>Echium vulgare</i>	-
Върбовкови / <i>Onagraceae</i>	влакнеста върбовка	<i>Epilobium hirsutum</i>	-
	скален кипрей	<i>Chamaenerion dodonei</i>	-
Бъзови / <i>Sapnifoliaceae</i>	тревист бъз	<i>Sambucus ebulus</i>	-
Кръстоцветни/ <i>Brassicaceae</i>	чеснова трева	<i>Alliaria petiolata</i>	-
	крайручейна горва	<i>Cardamine rivularis</i>	-
	едногодишна лопатка	<i>Lunaria annua</i>	-
Здравецови/ <i>Geraniaceae</i>	блестящ здравец	<i>Geranium lucidum</i>	-
	червен здравец	<i>Geranium purpureum</i>	-
Макови / <i>Papaveraceae</i>	змейско мляко	<i>Chelidonium majus</i>	-
Каменоломкови/ <i>Saxifragaceae</i>	кръглолистна каменоломка	<i>Saxifraga rotundifolia</i>	-
	звездеста каменоломка	<i>Saxifraga stellaris</i>	-
Дебелецови/ <i>Crassulaceae</i>	изправено виделиче	<i>Umbilicus erectus</i>	-
Пападови / <i>Polygonaceae</i>	теснолистен киселец	<i>Rumex tenuifolius</i>	-
Хвоцови / <i>Equisetaceae</i>	голям хвоц	<i>Equisetum telmatea</i>	-
	зимуващ хвоц	<i>Equisetum hiemale</i>	-
Атириеви папрати/ <i>Athyriaceae</i>	женска папрат	<i>Athyrium filix – femina</i>	-
Орловопапратови/ <i>Hypolepidaceae</i>	орлова папрат	<i>Pteridium aquilinum</i>	-

Общо в имота и прилежащите територии сме установили представители на 133 вида от 38 семейства висши растения:

- дървесни видове – 18 вида от 9 семейства;
- храстови видове – 7 вида от 4 семейства;

- тревисти видове – 108 вида от 33 семейства.

Няма локалитети и липсват съобщения за наличие на находища на двата характерни за Защитена зона „Родопи Средни“ растителни вида, включени в предмета на опазване - венерино пантофче (*Cypripedium calceolus*) и *калопсиева дактилориза (*Dactylorhiza kalopissii*), както и на стефчова тлъстига (*Sedum stefco*), брадавичеста острица (*Carex punctata*), костова тлъстига (*Sedum kostovii*) и останалите редки и защитени растения, цитирани в т.4.

Няма находища и популации на ресурсни растителни видове, поставени под специален режим на опазване и ползване.

В терена на инвестиционния проект се наблюдава пълно премахване на тревната покривка и дървесния етаж. Имайки предвид факта, че левия бряг на река Чепеларска е силно антропопресиран при строежа на стария път Пловдив – Смолян, а също така и типа на инвестиционното предложение, което не предвижда корекция на коритото или намаляване на водния отток, не допускаме да възникнат причини за промяна в състава на фитофонда при реализация на проекта.

Описаните характеристики на формираните фитоценози не дават основание за наличие в разглежданата площадка и в околните лесистни терени на местообитания, включени в предмета на опазване на защитена зона „Родопи Средни“. Не се засягат местообитания като Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* (92AO) и Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (91E0*), съществуващи в коритото на реката, предимно по десния бряг.

Въздействието върху местообитанията, включени в предмета на опазване на защитена зона „Родопи Средни“ представяме в следната таблица:

Код	Непр яко	Пря ко	Крат ко трай но	Сред но трай но	Дъл го трай но	Вре мен но	Пос тоян но	Куму ла тив но	Поло жител но	Отри цател но	Загу ба /%
3260	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
4060	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
4090	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
5130	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
5210	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6110*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6210*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0

Код	Непр яко	Пря ко	Крат ко трай но	Сред но трай но	Дъл го трай но	Вре мен но	Пос тоян но	Куму ла тив но	Поло жител но	Отри цател но	Загу ба 1%/
6230*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
62A0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
62D0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6430	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6510	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6520	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
7140	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
7220*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
7230	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8210	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8220	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8230	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8310	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9110	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9130	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9150	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9170	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9180*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91AA*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91BA	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91CA	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91E0*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91M0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91W0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91Z0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9270	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92A0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92C0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9410	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9530*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0

5.1.2. Въздействие върху животинските видове, включени в предмета на опазване за защитена зона „Родопи Средни“

Зооценозата е свързана с открития и беден характер на терена и спецификата на биогеографския подрайон.

Местообитания на безгръбначните хидробионти, включени в предмета на опазване, са разположени само в реките, течащи през зоната. Не се засягат от реализацията на инвестиционното предложение.

Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) е характерен за потоци, ручеи и в планинските течения на реките с разнообразен субстрат. В България е намиран до 1700 м надморска височина. Изисква наличие на укрития - предимно заоблени камъни. Популациите му са малки и изолирани. Популации и под 10 индивида могат да съществуват години наред. Видът е вероятен за пролежащото течение на река Чепеларска, но тъй като реката не се засяга пряко и косвено от реализацията на инвестиционното предложение, то не се очаква въздействие върху него.

Мекотелото бисерна мида (*Unio crassus*) е представител на семейство Бисерни миди (*Unionoidae*) от клас миди (*Bivalvia*), обитаващ дълбоки течещи водоеми с пясъчно дъно. Не е установявана в района.

От разред Твърдокрили (*COLEOPTERA*) в предмета на опазване са включени 4 вида.

Местобитанията на двата представителя на семейство Сечковци (*Cerambycidae*) са свързани с горски местообитания – на обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) с дъбови гори, а ларвите на буковия сечко (*Morimus funereus*) се развиват в стари букови дървета.

Типично горски са и бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) и алпийска розалия (*Rosalia alpina*) от семейство Бръмбари бегачи (*Carabidae*), като ларвите им се развиват също съответно в дъбови и букови гори.

Присъствието и на четирите вида в района е вероятно, но на площадката би имало случаен характер при прелети. И ларвите и имагото на четирите вида се придържат към лесистните участъци и не очакваме деградация на популациите им в района.

Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) е представител на шипогръдите скакалци - семейство катантопиди (*Catantopidae*) и

обитава сухи тревни и естествени обитания. В района няма подходящи за вида местообитания.

От разред пеперуди (*LEPIDOPTERA*) в предмета на опазване са включени 4 вида.

Тигрова пеперуда (тигров молец на Джърси) (*Callimorpha quadripunctaria*) е вид, на която гъсениците и имагото обитават засолените степи, равнини, блата и плитките засолените езера, силно повлияни от панонския климат с високи температури и засушаване през лятото. Условието на терена не отговарят на изискванията на вида.

За останалите три вида пеперуди ще използваме публикуваните данни на Станислав Абаджиев, Стоян Бешков и Иван Алексиев www.nmnh.com/ с картен материал на установените локалитети.

Еуфидрас (*Euphydryas aurinia*) от семейство (*NYMPHALIDAE*) е локално разпространен в страната вид, главно в планините достигащ до надморска височина от 2000 м. Известен е от Сливенска Стара Планина, Витоша, Рила, Пирин, Родопите и южното Черноморие.

Обитава тревисти ливади и поляни в гори и покрайнините им. Развива едно поколение от април до юли според надморската височина. Гъсениците се хранят с обикновено синьоглавче (*Succisa pratensis*), самогриска (*Scabiosa*), жълта тинтява (*Gentiana lutea*) и орлови нокти (*Lonicera periclymenum*) (Tolman & Lewington 1997). Присъства в Приложение II на Директивата за местообитанията 92/43 на ЕС и в Приложение II на Бернската конвенция. Включен като уязвим в Червена книга на европейските дневни пеперуди (van Swaay & Warren, 1999: 167). Вероятен вид, установен в района. Площадката не предлага негови местообитания, а тези, евентуално разположени в близост не се засягат. От пряката дейност на обекта не се очакват

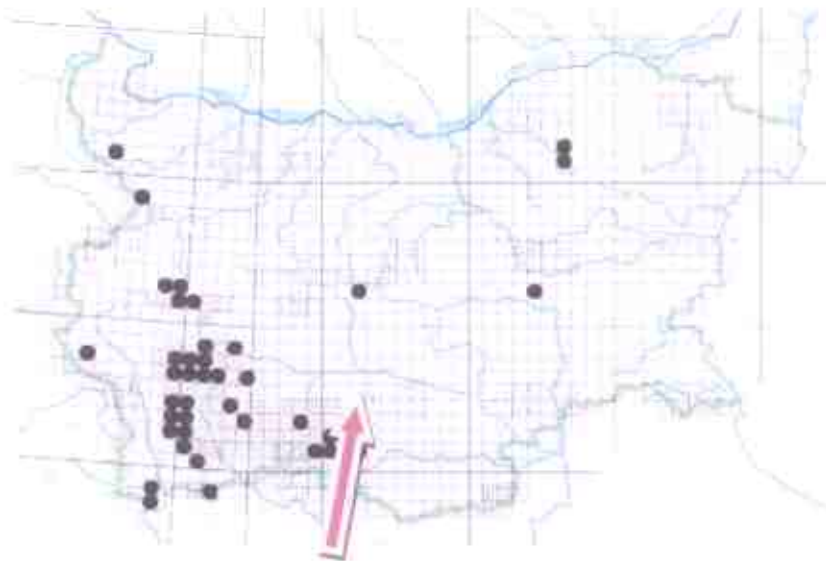
вредни емисии, а тези, отделяни от транспортните средства, обслужващи цеха, ще са почти в границите на високия фон на пътя. Размерите на застроената площ и височината на производственото хале не предполагат нарушаване на миграциите. Предвид на това не очакваме отрицателно въздействие върху вида и неговите популации в района.

Макулинея (*Maculinea nausithous*). Изключително рядък у нас; доказани са популации само в две близко разположени находища по склоновете на Витоша (Бояна) и Люлин (Горна баня); среща се на 600—800 m. Заплашен от изолация вид като най-близките популации са на огромно разстояние — в Румъния и Словения. Включен в Приложение II на Директивата за местообитанията 92/43 на ЕС, Приложение II на Бернската конвенция и като уязвим в Червена книга на европейските дневни пеперуди (van Swaay & Warren, 1999: 131).

Няма известни популации на вида в района.

Полиматус (*Polyommatus eroides*) е вид, разпространен предимно в планините до 2300—2400 m (Abadjiev, 2001: 156). Включен е в Приложение II на Директивата за местообитанията 92/43 на Европейския съюз. Не са известни локалитети на вида в района.

Реализацията на инвестиционното предложение не засяга местообитания на включените в предмета на опазване на хидробионти от гръбначната фауна - рибите европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), маришка мряна (*Barbus plebejus*) и балкански щипок (*Sabanejewia aurata*). Реката не се засяга пряко и косвено от реализацията на инвестиционното предложение и не се очаква въздействие върху популациите на трите вида в нея.

Херпетофауната в разглеждания имот е бедна.

Голям гробенест тритон (*Triturus karelinii*) е вид, установен почти в цялата страна до около 1500 m н.в. в застояли, обрасли с водна растителност водоеми и техните околности. Възрастните излизат на сушата около месец след размножаването. Зимува във водата, по-рядко на сушата (предимно младите).

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) е широко разпространен вид в потоци, реки, канали, езера, язовири, блата, временни изкопи, наводнени коловози по черни пътища. Среца се също и в силно обрасли и в замърсени водоеми. Не избягва и бързотечащи потоци. Среца се от най-ниските части на страната до около 2000 m н.в. (в Пирин и Стара планина). Не е установен в най-ниските и равнинни райони. Активна е деном и по сумрак, но през брачния период – и през голяма част от нощта.

Храни се с насекоми, червеи, охлюви и други безгръбначни. Подвижността на метаморфозиралите жабки е голяма и способства за бързото разселване на вида. Зимува на сушата.

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) е вид, характерен за реките и стоящите водоеми в цялата страна - блата, мочури, язовири, напоителни канали, езера в пясъчни кариери, разливи, средните и долните течения на реките.. Почти цялото време прекарва във водата или като се пече на слънце на брега или върху паднали във водата дървета, купчини от мъртва водна растителност и отделни камъни. Силно привързан към водата вид. Храни се с водни безгръбначни животни (ракообразни, мекотели, водни насекоми), по-рядко с малки жаби, попови лъжички, риба (включително мърша).

И за трите вида липсват местообитания в имота и не са установени на терена на инвестиционното предложение дори и при миграции.

Крайречните територии са подходящи за голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) и жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), но те не се засягат от реализацията на проекта.

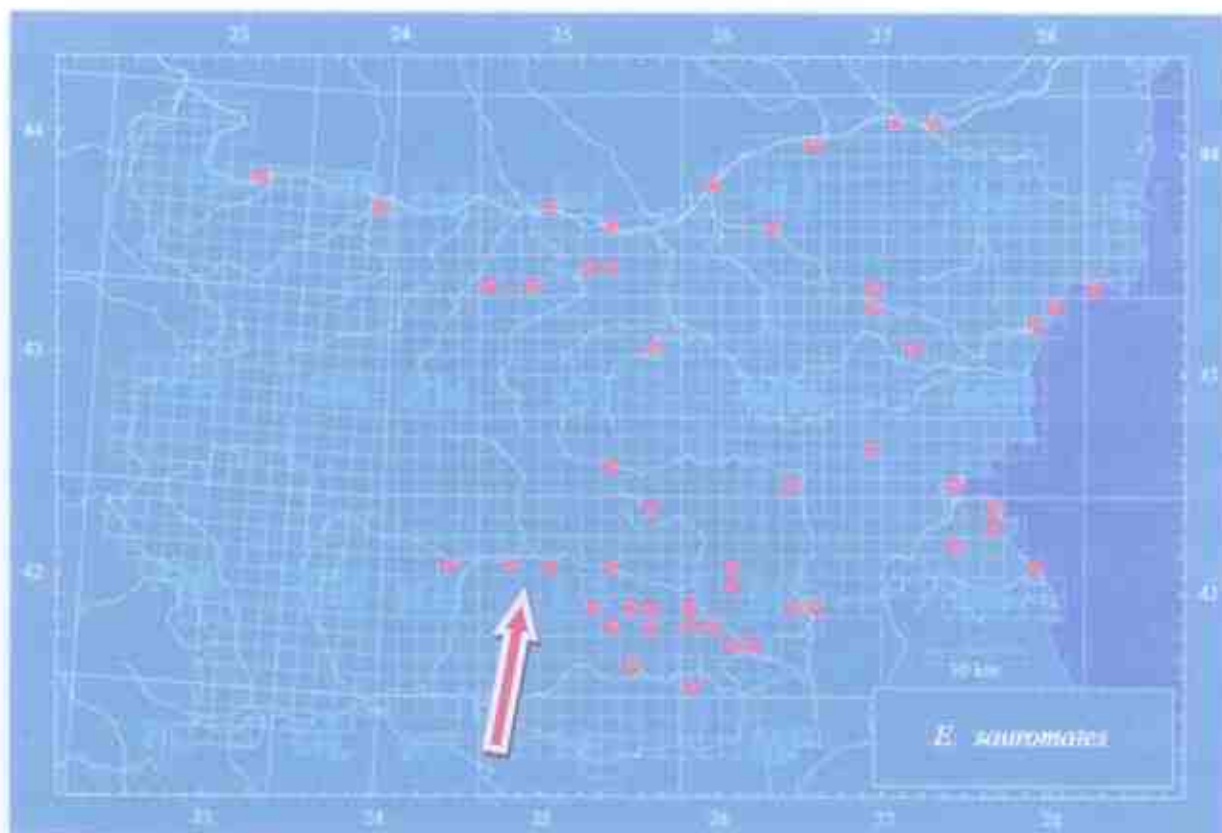
Леопардов смок (*Elaphe situla*) е вид, установен в южната част на Струмската долина, подножието на Западни Родопи (единично, непотвърдено находище при Асеновград) и Южното Черноморие.

Среща се до около 650 m н.в. по сухи, каменисти или скалисти терени (с добре развит микрорелеф) с ксерофитни треви и храсти и в разредени гори. Не е установен в района на инвестиционното предложение. Възможен е за скалистите препечени терени по околните височини, които не се засягат от реализацията на проекта.

Пъстър смок /ивичест по стандартния Natura 2000 формуляр/ (*Elaphe quatuorlineata*) е характерен за равнините и ниските части на планините в Южна България източно от Пазарджик, Дунавската равнина, зточните части на Предбалкана, Добруджа и Черноморието в открити терени със степна растителност; разредени широколистни гори и храсталаци.

Дневен вид. Храни се с гризачи, земеровки, дребни птици и яйца, много рядко яде и гущери. Ловува в дупки на гризачи или на повърхността и често се катери по дърветата.

Теренът в имота не предлага благоприятни условия, отговарящи на изискванията на вида. Евентуалните му местообитания в околните терени не се засягат от изграждането и експлоатацията на цеха. Малката площ на новоизгражданата антропогенизирана територия няма да фрагментира популацията и дори няма да затрудни в измерима степен митрациите.

Двата вида сухоземни костенурки - шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) имат сходна биология.

Обитават открити местности с тревна растителност, редки храсти и нискостеблени гори. Най-висока е плътността на популациите в крайнините на широколистни гори, в разредени дъбови гори и в полустепни пространства с рядка храстова растителност. Те са дневни видове, като активността е най-висока през пролетта. По време на летните горещини мигрира от откритите, сухи и припечни терени към по-влажни места (долове, крайречни горски и храстови формации). Хранят се предимно с тревисти растения (различни сложноцветни и бобови, но и много други), рядко с окапали плодове (джанки, круши и др.). В менюто попадат и дребни безгръбначни животни. За зимуване се заравят в почвата обикновено на южни склонове.

Срещат се епизодично в района, но в местата с развива рядка ксерофитна дървесна и храстова растителност, отдалечени от пътя, селото, както и от туристическите забележителности. Силиният антропогенен натиск е редуцирал до минимум популациите им в района.

Много малко вероятно е ограниченото им присъствие в имота при миграции тъй като той няма качества на биокоридор. Използването му като картофена нива го е изключило като местообитание на костенурки и при сегашната ситуация. Площта на застояване няма да бъде препятствие за сезонните и денонощни миграции на двата вида.

Данните за видовете от херпетофауната са цитирани по Бисерков, В. (Редактор), 2007. Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани.

Представеният картен материал за разпространението им в страната е по Наумов, Б., М. Станчев, 2010. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. Интернет адрес: www.herpetology.hit.bg/.

Теренът е абсолютно неподходящ за включените в предмета на опазване бозайници - *европейски вълк (*Canis lupus*), видра (*Lutra lutra*), *кафява мечка (*Ursus arctos*), дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*) и пъстрия пор (*Vormela peregusna*).

Реката е биокоридор за видрата, но тя не се засяга от реализацията на проекта. Мечки и диви кози не обитават територията, близка до имота, а евентуалните миграции на вълка няма да бъдат възпрепятствани.

Пъстрия пор у нас е разпространен предимно в полските райони и около населените места. Планинските екосистеми не са от най-предпочитаните му местообитания. Храни се предимно с мишевидни гризачи, гущери и насекоми. Живее в лалугерови дупки или сам си изравя собствени. Изграждането на сграден фонд може дори да допринесе за повишаване числеността на популацията му, тъй като се привличат домашни мишки и мишевидни гризачи от околностите. Пъстрия пор е активен главно през нощта и човешкия фактор не е обезпокоителен за местообитанията му. Реализацията на предложението няма да повлияе отрицателно на неговата популационна численост и местообитанията му в региона.

Няма условия за наличие на популации на *палугер* (*Spermophilus citellus*), както в имота, така и в прилежащите му горски територии.

Описаните 11 вида прилепи - широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) и голям нощник (*Myotis myotis*), не обитават имота и са малко вероятни, но биха могли да използват територията като ловен район и при миграции.

Изграждането на стопански постройки и инфраструктура правят вероятно бъдещото присъствие на някои видове, проявяващи синантропност като малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) и трицветен нощник (*Myotis emarginatus*).

Възможно е известно въздействие при изграждането на обекта върху горски видове като широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), предпочитащ влажните, смесени гори, където живее под отлепените кори на старите дървета и голям нощник (*Myotis myotis*), обитаващ хралупи, но и подпокривни пространства, пещери и изкуствени подземни галерии. То е свързано с временно ограничаване на хранителната база, резултат на нарушение на тревната покривка, работа на машини и двигатели... Разбира се мащабите, определени от площта на цеха са нищожни, за да окажат каквото и да е значимо влияние върху видовете прилепи, предмет на опазване в зоната.

При оценката на въздействието върху видовете, предмет на защита в зоната, ще използваме матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове (Директива 92/43):

ОЦЕНКА	КРИТЕРИИ
0	Дейността не оказва въздействие
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие.
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни

	въздействия, които могат да бъдат премахнати чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
8	Дейността може да предизвиква значителни, вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.

При прилагането ѝ могат да бъдат диференцирани 4 интервала:

0	Липсва въздействие.
1 - 3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация;
4 - 6	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване;
7 - 10	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсиращи мерки.

Очакваното или вероятно въздействие върху видовете, включени в предмета на опазване, сме определили на база представения статус, след проведени теренни наблюдения и отчети.

При изграждането на предприятието за бутилиране на натурална изворна вода:

Вид	Оценка за степента на въздействие	
РАСТЕНИЯ		
венерино пантофче (<i>Cypripedium calceolus</i>),	0	Липсва въздействие
*калопсиева дактилориза (<i>Dactylorhiza kalopissii</i>)	0	Липсва въздействие
БЕЗГРЪБНАЧНИ		
ручеен рак (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	0	Липсва въздействие
бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	0	Липсва въздействие
бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	0	Липсва въздействие
еуфидрас (<i>Euphydrias aurinia</i>)	0	Липсва въздействие
<i>Calimorpha quadripunctaria</i>	0	Липсва въздействие
макулинея (<i>Maculinea nausithous</i>),	0	Липсва въздействие
обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	0	Липсва въздействие
буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	0	Липсва въздействие
алпийска розалия (<i>Rosalia alpina</i>)	0	Липсва въздействие
об. параналоптенус (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	0	Липсва въздействие
полиматус (<i>Polyommatus eroides</i>).	0	Липсва въздействие

Вид	Оценка за степента на въздействие	
РИБИ		
маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	0	Липсва въздействие
горчивка (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	0	Липсва въздействие
балкански щипок (<i>Sabanejewia aurata</i>)	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ		
голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	0	Липсва въздействие
жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	0	Липсва въздействие
ВЛЕЧУГИ		
обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	0	Липсва въздействие
леопардов смок (<i>Elaphe situla</i>)	0	Липсва въздействие
пъстър смок (<i>Elaphe quatuorlineata</i>)	0	Липсва въздействие
шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	0	Липсва въздействие
шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	0	Липсва въздействие
БОЗАЙНИЦИ		
широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	0	Липсва въздействие
дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersi</i>)	0	Липсва въздействие
южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	0	Липсва въздействие
подковонос на Мехели (<i>Rhinolophus mehelyi</i>)	0	Липсва въздействие
средиземноморски подковонос (<i>Rhinolophus blasii</i>)	0	Липсва въздействие
малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	0	Липсва въздействие
дългоух нощник (<i>Myotis bechsteini</i>),	0	Липсва въздействие
голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	0	Липсва въздействие
голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	0	Липсва въздействие
трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>),	0	Липсва въздействие
дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	0	Липсва въздействие
остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>),	0	Липсва въздействие
*кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)	0	Липсва въздействие
палугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	0	Липсва въздействие
*европейски вълк (<i>Canis lupus</i>)	0	Липсва въздействие
видра (<i>Lutra lutra</i>)	0	Липсва въздействие
пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	0	Липсва въздействие
дива коза (<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>)	0	Липсва въздействие

При експлоатацията на предприятието за бутилиране на натурална изворна вода:

Вид	Оценка за степента на въздействие	
РАСТЕНИЯ		
венерино пантофче (<i>Cypripedium calceolus</i>),	0	Липсва въздействие
*калопсиева дактилориза (<i>Dactylorhiza kalopissii</i>)	0	Липсва въздействие
БЕЗГРЪБНАЧНИ		
ручеен рак (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	0	Липсва въздействие
бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	0	Липсва въздействие

бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	0	Липсва въздействие
еуфидрас (<i>Euphydryas aurinia</i>)	0	Липсва въздействие
<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	0	Липсва въздействие
макулинея (<i>Maculinea nausithous</i>),	0	Липсва въздействие
обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	0	Липсва въздействие
буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	0	Липсва въздействие
алпийска розалия (<i>Rosalia alpina</i>)	0	Липсва въздействие
об. паракалоптенус (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	0	Липсва въздействие
полиматус (<i>Polyommatus eroides</i>)	0	Липсва въздействие
РИБИ		
маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	0	Липсва въздействие
горчивка (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	0	Липсва въздействие
балкански щипок (<i>Sabanejewia aurata</i>)	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ		
голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	0	Липсва въздействие
жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	0	Липсва въздействие
ВЛЕЧУГИ		
обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	0	Липсва въздействие
леопардов смок (<i>Elaphe situla</i>)	0	Липсва въздействие
пъстър смок (<i>Elaphe quatuorlineata</i>)	0	Липсва въздействие
шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	0	Липсва въздействие
шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	0	Липсва въздействие
БОЗАЙНИЦИ		
широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	0	Липсва въздействие
дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersi</i>)	0	Липсва въздействие
южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	0	Липсва въздействие
подковонос на Мехели (<i>Rhinolophus mehelyi</i>)	0	Липсва въздействие
средиземноморски подковонос (<i>Rhinolophus blasii</i>)	0	Липсва въздействие
малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	0	Липсва въздействие
дългоух нощник (<i>Myotis bechsteini</i>),	0	Липсва въздействие
голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	0	Липсва въздействие
голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	0	Липсва въздействие
трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>),	0	Липсва въздействие
дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	0	Липсва въздействие
остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>),	0	Липсва въздействие
* кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)	0	Липсва въздействие
лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	0	Липсва въздействие
* европейски вълк (<i>Canis lupus</i>)	0	Липсва въздействие
видра (<i>Lutra lutra</i>)	0	Липсва въздействие
пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	0	Липсва въздействие
дива коза (<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>)	0	Липсва въздействие

Не се очакват и косвени въздействия, способни да променят по някакъв начин популациите на видовете, включени в предмета на опазване на зоната.

5.1.3. Въздействие върху видовете птици, включени в предмета на опазване за защитена зона „Добростан“

ОРНИТОФАУНАТА в тази част на Родопите е предмет на опазване в Защитена зона „ДОБРОСТАН“, с включени следните видове, чийто статус спрямо терена представяме в следната таблица:

ВИД	SPECIES	СТАТУС СПРЯМО ТЕРЕНА
Разред ЩЪРКЕЛОПОДОБНИ (CICONIIFORMES)		
бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>	не се среща
черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>	не се среща
сива чапла	<i>Ardea cinerea</i>	не се среща
Разред ГЪСКОПОДОБНИ (ANSERIFORMES)		
зеленоглава патица	<i>Anas platyrhynchos</i>	не се среща
Разред ДНЕВНИ ХИЩНИ ПТИЦИ (FALCONIFORMES)		
белоглав лешояд	<i>Gyps fulvus</i>	не се среща
египетски лешояд	<i>Neophron percnopterus</i>	малко вероятен при миграции, без връзка с имота
осоюд	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	гнезди в района, прелита над имота
ястребов орел	<i>Hieraaetus fasciatus</i>	не се среща
скален орел	<i>Aquila chrysaetos</i>	не се среща
царски орел	<i>Aquila heliaca</i>	отбелязван в района, възможно е да прелита
орел змияр	<i>Circaetus gallicus</i>	гнезди в района, прелита над имота
мальк орел	<i>Hieraaetus pennatus</i>	гнезди в района, прелита над имота
мальк креслив	<i>Aquila pomarina</i>	гнезди в района, прелита над имота
късопръст ястреб	<i>Accipiter brevipes</i>	гнезди в района, прелита над имота.
мальк ястреб	<i>Accipiter nisus</i>	гнезди в района, прелита над имота
белоопашат мишелов	<i>Buteo rufinus</i>	гнезди в района, прелита над имота

ВИД	SPECIES	СТАТУС СПРЯМО ТЕРЕНА
обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>	гнезди в района, прелита над имота
ловен сокол	<i>Falco cherrug</i>	не се среща
белошила ветрушка	<i>Falco naumanni</i>	не се среща
черношила ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>	гнезди в района, прелита над имота
орко	<i>Falco subbuteo</i>	гнезди в района, прелита над имота.
сокол скитник	<i>Falco peregrinus</i>	не се среща
Разред КОКОШОПОДОБНИ (GALLIFORMES)		
планински кеклик	<i>Alectoris graeca</i>	не се среща
лещарка	<i>Bonasa bonasia</i>	не се среща
глухар	<i>Tetrao urogallus</i>	не се среща
Разред ЖЕРАВОПОДОБНИ (GRUIFORMES)		
ливаден дърдавец	<i>Crex crex</i>	не се среща
Разред ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ (CHARADRIIFORMES)		
речен дъждосвирец	<i>Charadrius dubius</i>	отбелязван в района, възможно е да прелита
късокрил кюкавец	<i>Actitis hypoleucos</i>	не се среща
Разред КОЗОДОЕПОДОБНИ (CAPRIMULGIFORMES)		
козодой	<i>Caprimulgus europaeus</i>	отбелязван в района, възможно е да прелита
Разред СОВОПОДОБНИ (STRIGIFORMES)		
врабчова кукумявка	<i>Glaucidium passerinum</i>	не се среща
пернатонога кукумявка	<i>Aegolius funereus</i>	не се среща
Разред СИНЯВИЦОПОДОБНИ (CORACIIFORMES)		
земеродно рибарче	<i>Alcedo taitis</i>	отбелязван в района, възможно е да прелита
синявица	<i>Coracias garrulus</i>	отбелязван в района, възможно е да прелита
пчелояд	<i>Merops apiaster</i>	не се среща
Разред КЪЛВАЧОПОДОБНИ (PICIFORMES)		
сирийски пъстър кълвач	<i>Dendrocopos syriacus</i>	гнезди в района, прелита над имота

ВИД	SPECIES	СТАТУС СПРЯМО ТЕРЕНА
черен кълвач	<i>Dryocopus martius</i>	не се среща
среден пъстър кълвач	<i>Dendrocopos medius</i>	не гнезди в района, възможен при миграции
сив кълвач	<i>Picus canus</i>	не се среща
белогръб кълвач	<i>Dendrocopos leucotos</i>	не гнезди в района, възможен при миграции
Разред ВРАБЧОПОДОБНИ (PASSERIFORMES)		
полубеловрата мухоловка	<i>Ficedula semitorquata</i>	не се среща
червеногърба сврачка	<i>Lanius collurio</i>	гнезди в района, прелита над имота
горска чучулига	<i>Lullula arborea</i>	гнезди в района, прелита над имота
късопръста чучулига	<i>Calandrella brachydactyla</i>	гнезди в района, прелита над имота
ястребогушо коприварче	<i>Sylvia nisoria</i>	отбелязван в района, възможно е да прелита
градинска овесарка	<i>Emberiza hortulana</i>	гнезди в района, прелита над имота

От поднесената в табличен вид информация става ясно, че е възможно в района да се срещнат 25 вида птици, включени в предмета на опазване. Върху останалите реализацията на планираните дейности няма да окаже никакво влияние.

От Разред Дневни хищни птици (FALCONIFORMES) за разглежданата площадка са възможни 12 вида.

Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*) – вид с разпръснато петнисто разпространение и с равномерно ниска плътност. Гнездящ единично в зоната -0-2 двойки. Основната популация е в Източни Родори. Приоритетен за опазване и защитен от изчезване. Прелита рядко високо над имота. Не се очаква въздействие от реализацията на инвестиционното предложение.

Царски орел (*Aquila heliaca*)

Зоната поддържа едно гнездо на царския орел, което е разположено в **UTM** квадрата на разглеждания имот. Видът е постоянен, гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ за България. До края на XIX век у нас са гнездили близо 2 000 двойки, докато понастоящем числеността му е около 17-20 двойки. От ключово значение за вида е районът на Сакар планина - Дервентски възвишения, където царският орел има най-висока численост и плътност. Световно застрашен вид (категория "Уязвим"), като цялата му популация на Земята възлиза на 2500-10 000 двойки (Collar et al., 1994;

BirdLife International., 2000). Според системата на BirdLife International се причислява към категория SPEC1 и е определен като "Застрашен" в европейски мащаб (Tucker and Heath, 1994). В Червената книга на България е включен в категорията „застрашен вид“.

Обитава предимно равнинни и хълмисти райони с разнообразна мозаична растителност от "парков" тип - редуващи се открити тревни пространства с горички или групи стари дървета, храсталаци, плитки долове с дървесна растителност.

Ловните участъци по литературни данни достигат до 40 км².

На площадката и в близост до нея липсват каквито и да е условия за наличие на гнездови екологични ниши, подходящи за вида, а стойността ѝ като хранителна база е много ниска. Не се очаква въздействие.

Малък орел (*Hieraaetus pennatus*).

За България е гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Обитава гори, а по време на миграции открити пространства с отделни дървета и колонии от лалугери. Ловува основно птици, но също така и бозайници (с размери до див заек), гущери и др. Включен е в Приложение II на Бернската конвенция, в Червения списък на световнозастрашените видове (IUCN Red List) – категория „незастрашен“ и в Червената книга на България в категорията „застрашен вид“.

Ловните участъци са сравнително големи и е съобщаван от ловци за района. На територията на защитената зона са регистрирани 3 гнездящи двойки с цялостна оценка „В“. На площадка и в близост до нея липсват каквито и да е условия за наличие на гнездови екологични ниши, подходящи за вида, а поради антропогенното присъствие тя не е част от хранителната база на някоя от гнездящите в планината, двойки.

Не се очаква въздействие.

Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*)

За България видът е изключително рядък със статус на гнездящо-прелетен и преминаващ. Обитава открити пространства с отделни дървета, широколистни, вкл. алувиални гори. Гнезди изключително по дървета на височина 6-12 м. Такива гори в близост липсват и не се размножава на терена на инвестиционното предложение.

На територията на защитената зона е регистрирана една гнездяща двойка с цялостна оценка „С“. Малкият ястреб е включен в Приложение II на Бернската конвенция и Приложение II на Бонската конвенция; в Червения списък на световнозастрашените видове (IUCN Red List) – категория „незастрашен“ и в Червената книга на България /категория „рядък вид“/. Отчетен е еднократно в района. Не се очаква отрицателно въздействие.

От вида **малък ястреб (*Accipiter nisus*)** в зоната са регистрирани 23 гнездящи двойки с оценка на популацията С. Гнезди по дървета, но в околностите не са локализирани гнездови находища. Гнездящо-прелетен и зимуващ вид. Епизодично, най-вече през зимния период, е прелита над площадката и околностите, където ловува на предпочитаните врабчета, скорци и други дребни видове. Имотът не предлага предпочитаната му хранителна база и не очакваме отрицателно въздействие.

Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*).

Средно голяма дневна граблива птица с дължината на тялото 60 см, размах на крилете 135-145 см и тегло 1,5 кг. За страната е постоянен и преминаващ вид.

Обитава скални комплекси, широколистни гори, открити пространства. Белоопашатия мишелов е включен в Приложение II на Бернската конвенция, в Червения списък на световнозаstraшените видове (IUCN Red List) – категория „незаstraшен“ и в Червената книга на България в категорията „заstraшен вид“.

На площадката липсват, но в близост до нея съществуват условия за наличие на гнездови екологични ниши, подходящи за вида. Отбелязан е в началото на месец май 2011 г.. На територията на защитената зона са регистрирани 7 гнездящи двойки с цялостна оценка „В“. Предвид близостта на силно натоварения път в близост няма гнездящи двойки. Отнеманата хранителна база като площ е минимална и не се очаква отрицателно въздействие.

Обикновен мишелов (*Buteo buteo*).

Това е често срещана дневна хищна птица в района. За страната тя е остоянен и преминаващ вид. Обитава широколистни и смесени гори, открити пространства. Гнездото се изгражда на височина от 6 до 20 м. На територията на защитената зона са регистрирани 35 гнездеци, с цялостна оценка „С“. В близост до площадката съществуват условия за наличие на гнездови екологични ниши, подходящи за вида. Използва епизодично терените в района като трофична база и са отбелязвани единични екземпляри през всички сезони. Задържа се повече над места с повишена концентрация на гризачи, които са основният компонент в хранителния му спектър, каквито условия липсват в имота. Наличието в него на части от популации на гущери, макар и с ниска численост, го прави вероятен за посещения с цел улавяне на плячка, въпреки че представителите на херпетофауната и насекомите имат случаен характер сред жертвите му. Обикновеният мишелов е включен в Приложение II на Бернската конвенция, в Червения списък на световнозаstraшените видове (IUCN Red List) – категория „незаstraшен“. Тъй като плътността на популацията му е по-голяма, въпреки

минимално отнеманата площ, очакваме отдръпване от нея поради застрояването, дейността на предприятието и отрицателно въздействие с малка степен.

Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*).

За страната и района е постоянен и преминаващ вид. Обитава открити пространства, населени места, крайнини на широколистни гори, скалисти места. Предпочита открити местности и избягва гъсти и затворени гори.

Често може да се види да лети над поляни, ниви и ливади. Гнезди най-често в изоставени гнезда на врани, свраки или други сравнително едри птици, понякога в градовете гнезди по високи сгради, като избира обикновено някой отвор в стена, защитен от вятъра. На територията на защитената зона са регистрирани 63 (54-72) гнездящи двойки с цялостна оценка „С“.

На площадката и в близост до нея липсват условия за наличие на гнездови екологични ниши, подходящи за вида, но тя е вероятна хранителна база. Ловува на земята и на открито, като оглежда местността под себе си, задържайки се на едно място във въздуха с бързи трептения на крилето. Храни се основно с едри скакалци, мишки, гущери, жаби, млади птици, възрастни чучулиги, врабчета... Най-едрите животни, които напада са невестулка, хомяк, кос и пъдпъдък. Понякога се хвърля от засада от някое дърво или скришно място и много рядко преследва птици в полет. В сравнение с повечето от видовете грабливи птици, не е силно застрашен от изчезване, но въпреки всичко в последните години се наблюдава спад в числеността му в България. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен по причините, изложени за предходния вид.

Сокол орко (*Falco subbuteo*).

За България е гнездящо-прелетен и преминаващ вид. Предпочита степи и други подходящи открити местности, покрити нарядко с дървета. Не се среща в градски или заселени от човека зони. Храни се предимно с дребни птици, които улавя по време на полет. Лети на сравнително голяма височина или по-често чака кацнал на някое високо място, където се оглежда за плячка. Подобно на другите соколи и соколът орко не строи собствено гнездо а заема такова от друг вид птица. Последващите години се връща в същото гнездо, докато запазва годността си за мътене. Предпочита да използва гнезда на вранови птици и най-вече на чавката, също така гледа гнездото да е на възможно най-високо на дървото. Това прави площадката и околностите ѝ неподходящи за гнездене на вида. Те вероятно не са и част от трофичната база. На територията на защитената зона са регистрирани 3 гнездящи двойки с цялостна оценка „С“. Не е отбелязан в района. Сокол орко е включен в Приложение II на Бернската

конвенция и Приложение II на Бонската конвенция, в Червения списък на световнозаstraшените видове (IUCN Red List) – категория „незаstraшен“ и в Червената книга на България /категория „рядък вид“/. Не се очаква отрицателно въздействие.

Осояд (*Pernis apivorus*) - Приоритетен за опазване и заstraшен от изчезване вид с разпръснато почти равномерно разпространение на цялата територия на страната. Размерът на общата му популация се изчислява на 450-550 двойки.

В зоната са локализирани 9 гнездящи двойки. Възможността да използва терена на площадката като трофична база е минимална. Не се очаква отрицателно въздействие.

Орел змияр (*Circaetus gallicus*) - гнездящо-препетен и преминаващ вид от Червената книга на България. Обитава широколистни гори, открити пространства.

На територията на защитената зона са регистрирани 5 гнездящи двойки и с цялостна оценка „А“. Със сигурност не се размножава на терена на инвестиционното предложение, а наличието на предпочитаните животни от хранителния спектър в имота е малко. Не се очаква отрицателно въздействие.

Малък креслив орел (*Aquila pomarina*) – гнездящо-прелетен, преминаващ и отчасти зимуващ вид от Червената книга на България. Обитава широколистни гори, открити пространства. На територията на защитената зона са регистрирани 3 гнездящи двойки с цялостна оценка „В“. Рядко доближава района и не се очаква се отрицателно въздействие.

От разред Козодоеподобни (*CAPRIMULGIFORMES*) в района е отбелязан единствения за България вид - козодой (*Caprimulgus europaeus*).

За страната е гнездящо-прелетен и преминаващ вид. Обитава широколистни, смесени и иглолистни гори, открити пространства и е самотна нощна птица с бърз и безшумен полет, която лови насекоми във въздуха, но понякога се храни и на земята, с червеи, охлюви, дребни жабчета и др. Женската не строи гнездо; снася направо на земята или в малка вдлъбнатина. Не гнезди в имота, но според местни жители обитава района, където е наблюдаван при паша на домашни животни във вечерните часове, поради изобилието на паразитиращи насекоми и такива, привлечени от животинската тор. На територията на защитената зона са регистрирани 150 (100-300) гнездящи двойки с цялостна оценка „А“. Видът е включен в Приложение II на Бернската конвенция.

Предвид характера на терена не е вероятен за площадката. Препочитаните му местообитания са в близко разположени биотопи. Не се очаква въздействие.

Речният дъждосвирец (*Charadrius dubius*) от разред Дъждосвирецоподобни (*CHARADRIIFORMES*) е свързан единствено с речното течение и не се очаква въздействие върху неговите местообитания и популации.

От разред Синявицоподобни (*CORACIIFORMES*) в района се срещат два вида.

Земеродното рибарче (*Alcedo atais*) е типичен обитател на речните поречия. Гнездото си прави в дупки по бреговете на реки. Дупката е дълга от 30 см до 1 м и на края завършва с широка гнездова камера без постелка.

По-късно дупката се покрива с дебел слой от хранителни останки. В зоната са установени 14-22 гнездящи двойки. Предвид биологичните особености на вида не се очаква въздействие.

Синявицата (*Coracias garrulous*) гнезди в дупки по дърветата, речни брегове, стръмни скалисти склонове. Обикновено живее по двойки. Храната си търси по дърветата и земята. Храни се с дребни безгръбначни, насекоми, червеи, влечуги, земноводни, улавя при възможност дори и дребни птици, и бозайници. Понякога яде и растителна храна. В зоната са установени 14-22 гнездящи двойки. В зоната гнездят с променлив успех до две двойки. Реализацията на инвестиционното предложение не засяга гнездови местообитания, не отнема трофична база и не се очаква въздействие върху вида.

Разред Кълвачоподобни (*PICIFORMES*) включва три установени представителя, обитаващи околни горски площи. Тъй като имота е изцяло без дървесна растителност на терена на площадката липсват условия за гнездене и изхранване.

Въпреки че прелитат в околностите и гнездят в близки стари дървостои не очакваме въздействие върху сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*) и белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*).

Пойните птици (*PASSERIFORMES*), включени в предмета на опазване на защитената зона, свързани с района на имота, са 5 вида.

Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*).

Гнездящо-прелетен и преминаващ вид за района и страната. Обитава степни и сухолюбиви съобщества по варовити и силикатни терени, обработваеми площи, пустеещи земи. Гнездото си строи направо на земята. Видът не е отбелязан в близост до територията, предвидена за реализация на инвестиционното предложение. На територията на защитената зона са регистрирани 5 (1-9) гнездящи двойки с цялостна

оценка „С“. Видът е включен в Бернската конвенция. Не очакваме отрицателно въздействие.

Горска чучулига (*Lullula arborea*). Постоянен, мигриращ и зимуващ вид, представен със 545 (263-827) гнездящи двойки в защитената зона с цялостна оценка „А“. Предпочита гористи поляни. Не гнезди в имота, но има трайно присъствие в по-широк район. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*) - гнездящо-прелетен вид. Обитава храсталаци, гори, речни брегове, живи плетове...

Отчетени са 23 (21-25) гнездящи двойки в зоната с цялостна оценка „С“. Не гнезди на площадката, но е вероятен вид за околностите. Не се очаква въздействие.

Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*)

За страната е гнездящо-прелетен вид. Обитава слънчеви и припечни места в паркове, градини, планински склонове и равнинни места с трънки и ниски дървета, крайнини на широколистни и смесени гори. Гнездото си прави в гъсти храсти на неголяма височина и не гнезди в имота.

Отбелязан е на жици на електропровод през септември 2010 г. На територията на защитената зона са регистрирани 921 (473-1369) гнездящи двойки с цялостна оценка „В“. Видът е включен в Приложение II на Бернската конвенция. Биологията на вида не предполага трайно свързване с имота и близките му околности и не се очаква въздействие.

Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*) - гнездещо-прелетен вид. Обитава храсталаци и тревни съобщества, селскостопански площи и изкуствени ландшафти, широколистни листопадни гори. На територията на защитената зона са регистрирани 224 (41-407) гнездящи двойки с цялостна оценка „С“. На терена на площадката не е възможно гнездене, но е допустимо използването му епизодично като хранителна база. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Очакваното или вероятно въздействие върху видовете птици, включени в предмета на опазване на защитена зона „ДОБРОСТАН“, сме определили на база представения вече статус, след проведени теренни наблюдения и отчети. Представено е в следната таблица както по време на изграждането, така и по време на експлоатацията:

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие на обекта			
		при изграждането		при експлоатацията	
Разред ЩЪРКЕЛОПОДОБНИ (CICONIIFORMES)					
бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
сива чапла	<i>Ardea cinerea</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред ГЪСКОПОДОБНИ (ANSERIFORMES)					
зеленоглава патица	<i>Anas platyrhynchos</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред ДНЕВНИ ХИЩНИ ПТИЦИ (FALCONIFORMES)					
белоглав лешояд	<i>Gyps fulvus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
египетски лешояд	<i>Neophron percnopterus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
осояд	<i>Pernis apivorus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
ястребов орел	<i>Hieraetus fasciatus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
кръстат орел	<i>Aquila heliaca</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
скапен орел	<i>Aquila chrysaetos</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
орел змияр	<i>Circaetus gallicus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
маляк орел	<i>Hieraetus pennatus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
маляк креслив орел	<i>Aquila pomarina</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
късопръст ястреб	<i>Accipiter brevipes</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
маляк ястреб	<i>Accipiter nisus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
белооп. мишелов	<i>Buteo rufinus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>	1	слабо отрицателно въздействие	1	слабо отрицателно въздействие
ловен сокол	<i>Falco cherrug</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
черношипа ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>	1	слабо отрицателно въздействие	1	слабо отрицателно въздействие
белошипа ветрушка	<i>Falco naumanni</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
орко	<i>Falco subbuteo</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
сокол скитник	<i>Falco peregrinus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред ЖЕРАВОПОДОБНИ (GRUIFORMES)					
ливаден дърдавец	<i>Crex crex</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие на обекта			
		при изграждането		при експлоатацията	
Разред ГЪСКОПОДОБНИ (ANSERIFORMES)					
зеленоглава патица	<i>Anas platyrhynchos</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред КОКОШОПОДОБНИ (GALLIFORMES)					
планински кеклик	<i>Alectoris graeca</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
лещарка	<i>Bonasa bonasia</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
глухар	<i>Tetrao urogallus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ (CHARADRIIFORMES)					
късокрил юкавец	<i>Actitis hypoleucos</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
речен дъждосвирец	<i>Charadrius dubius</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред КОЗОДОЕПОДОБНИ (CAPRIMULGIFORMES)					
козодой	<i>Caprimulgus europaeus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред СОВОПОДОБНИ (STRIGIFORMES)					
врабчова кукумявка	<i>Glaucidium passerinum</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
пернатонога кукумявка	<i>Aegolius funereus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред СИНЯВИЦОПОДОБНИ (CORACIIFORMES)					
земеродно рибарче	<i>Alcedo taitis</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
синявица	<i>Coracias garrulous</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
пчелояд	<i>Merops apiaster</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред КЪЛВАЧОПОДОБНИ (PICIFORMES)					
сирийски пъстър кълвач	<i>Dendrocopos syriacus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
черен кълвач	<i>Dryocopus martius</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
среден пъстър кълвач	<i>Dendrocopos medius</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
сив кълвач	<i>Picus canus</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
белогръб кълвач	<i>Dendrocopos leucotos</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
Разред ВРАБЧОПОДОБНИ (PASSERIFORMES)					
червеногърба сврачка	<i>Lanius collurio</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие
горска чучулига	<i>Lullula arborea</i>	1	слабо отрицателно въздействие	1	слабо отрицателно въздействие
ястребогушо	<i>Sylvia nisoria</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие на обекта			
		при изграждането		при експлоатацията	
коприварче					
градинска овесарка	<i>Emberiza hortulana</i>	1	слабо отрицателно въздействие	1	слабо отрицателно въздействие
полубеловратата мухоловка	<i>Ficedula semitorquata</i>	0	липсва въздействие	0	липсва въздействие

За всички видове птици с някакво присъствие в района и предмет на опазване в защитена зона „ДОБРОСТАН“, допускаме безпокойство през периода на изграждане на предприятието, което ще се редуцира в периода на експлоатация, тъй като основния действащ фактор ще е шумът, вибрациите и емисиите от МПС, обслужващи обекта, което е много под въздействието на трафика от пътя.

Не се очаква въздействие по време на миграциите, тъй като височината на структурните елементи на предприятието не надхвърля 7 м по предложението за ПУП, но реално ще е по-малка (до 3-4 м) и ще се вмества в околните горски площи.

Спазвайки принципа на „предпазливостта“ можем да очакваме отрицателно въздействие върху 4 вида, както при изграждането на обекта, така и при неговата експлоатация - обикновен мишелов (*Buteo buteo*), черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*) и горска чучулига (*Lullula arborea*).

5.2. Описание и анализ на въздействието на план, програма и проект/ инвестиционно предложение върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение.

5.2.1. Въздействие върху структурата на защитена зона „Родопи Средни“

Инвестиционното предложение ще засегне само 0.0003 % от територията на защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“, а при разглеждане на хипотетичната ситуация, че всички подадени инвестиционни предложения бъдат реализирани ще се засегнат

817.369 дка от нея или 0.052 % от територията ѝ. Болшинството от тях са свързани с жилищно и друго строителство в близост до населените места. Инфраструктурните елементи са свързани с подобряване качеството на действащите, а новите са минимални. Няколко са предложенията за МВЕЦ. Новопредлаганите обекти са разпръснати в територията на зоната и разширяват незначително антропогенното влияние около сега действащите центрове – населени места, пътна мрежа, туристически обекти... Все още процентът на засегнатите земи е минимален и те са извън зоните, богати на биологично разнообразие и съхраняващи ключовите елементи на зоната.

Предвид на всичко това не може да се очаква забележимо нарушаване на балансите, характеризиращи структурата на защитена зона „Родопи Средни“.

5.2.2. Въздействие върху структурата на защитена зона „Добростан“.

Инвестиционното предложение ще засегне само 0.0006 % от територията на защитена зона „ДОБРОСТАН“. Ако всички подадени инвестиционни предложения бъдат реализирани ще се засегнат 271,369 дка от нея или 0.030 % от територията ѝ. Направените в т.5.2.1. разсъждения са аналогични и за специалната защитена зона. Структурата и характера на предвидените дейности на този етап не предполага забележимо нарушаване на балансите, характеризиращи структурата на защитената зона.

5.2.3. Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитена зона „Родопи Средни“

Разглежданата площадка за предприятие за бутилиране на изворна вода заема 5.202 дка, което засяга зоната само на 0.0003 %. Въздействието е до някаква степен обратимо и след години, ако липсва стопански интерес, халетата могат да бъдат демонтирани.

На практика ще се застрои само една част от имота – не повече от 3 дка. Дейността изисва смяна предназначението на земята на целия имот, но поне 40 % от нея ще е с тревно покритие. Земята е обработваема като нива и на нея липсват естествени ценози.

Предвид това *не могат да бъдат очаквани загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете*, предмет на опазване и *влошаване на структурата им*.

Може да се очаква безпокоене, което е по-малко от това, причинено от силния трафик на МПС по пътя Пловдив - Смолян. Избраната и описана технология за изграждане на предприятието не предизвиква промени в геоложката основа и не засяга подземни води. Няма емисии на химически вещества във въздуха, водите и почвите.

Реализацията на предложението няма да предизвика сукцесионни процеси, водещи до промяна на *видовия състав* или в условията на средата - *химически, хидроложки, геоложки, климатични или други промени*.

Няма да бъдат засегнати по никакъв начин ключовите елементи и отнети подлежащи на опазване местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в **Защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“**, записана с идентификационен код **BG0001031**.

Може да се очаква, засилване на антропогенния натиск, но в рамките на емкостта на формираните екосистеми и на популациите на видовете от предмета на опазване. Очакваното въздействие не внася дисбаланс в постигането на поставените цели с обявяването на зоната, а именно:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения, за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване, при необходимост, на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Очакваното въздействие може да бъде минимизирано при спазване на препоръките, дадени в т. 6. Не са необходими специални компенсиращи мерки.

5.2.4. Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитена зона „ДОБРОСТАН“

Направените по-горе разсъждения важат и за защитена зона **ДОБРОСТАН**. Изграждането на цеха за бутилиране на изворна вода засяга по-скоро хипотетично,

спазвайки принципа на предпазливостта, цитираните 4 вида птици. Това въздействие е свързано най-вече с безпокоене по време на строителството и експлоатацията, но без измерими последици, отрицателно въздействие върху предполагаема трофична база, деградирала поради антропогенната преса.

Не се засягат гнездови местообитания на включените в предмета на опазване птици.

Не се очаква въздействие по време на миграциите, тъй като височината на структурните елементи на централата не надхвърля 7 м по ПУП-ПЗ, но на практика производственото хале и съпътстващите постройки няма да надхвърлят 3-4 м.

Предвид това **не могат да бъдат очаквани загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете птици**, предмет на опазване и **влошаване на структурата им.**

Избраната и описана технология не предизвиква промени в геоложката основа и не засяга подземни води. Няма емисии на химически вещества във въздуха, водите и почвите.

Реализацията на обекта няма да предизвика сукцесионни процеси, водещи до промяна на **видовия състав** на птиците или в условията на средата - **химически, хидроложки, геоложки, климатични или други промени.**

Няма да бъдат засегнати по никакъв начин ключовите елементи и отнети местообитания на видове птици, предмет на опазване в **Защитена зона „ДОБРОСТАН“**, записана с идентификационен код **BG0002073**. Може да се очаква, засилване на антропогенния натиск, но в рамките на емкоста на формираните екосистеми и на популациите на видовете от предмета на опазване.

Очакваното въздействие не противоречи на поставените цели с обявяването на зоната, а именно:

➤ Опазване и поддържане на местообитанията на посочените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

➤ Възстановяване на местообитания на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Не се нарушават и наложените със Заповед № РД-528/ 26.05.2010 г. на МОСВ забрани в границите на защитената зона :

➤ Изграждане на ВЕЦ.

➤ Разораване на пасищата и превръщането им в обработваеми земи;

➤ Използване на пестициди в ливадите и пасищата.

Очакваното въздействие може да бъде минимизирано при спазване на препоръките, дадени в т. 6. Не са необходими специални компенсиращи мерки.

5.3. Кумулативен ефект

5.3.1. Кумулативен ефект върху защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“

При разглеждане на хипотетичната ситуация, че всички подадени инвестиционни предложения бъдат реализирани ще се засегнат **817.369 дка** от защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“ или ще се засегне **0.052 %** от територията ѝ.

Не можем да очакваме кумулативно въздействие от заявени дейности в отдалечени райони пореди екранизиращото влияние на планинските ридове и отстоянията. Със значение за отчитане на кумулативно въздействие са инвестиционните предложения за дейности в по - близкостоящи местности.

Изграждането на МВЕЦ отнема минимални площи, но е потенциално опасно за чувствителните планински речни екосистеми дори и при малки отклонения от разрешените параметри. Въздействията върху местообитанията и видовете растения, безгръбначни, земноводни, влечуги и бозайници, включени в предмета на опазване, са коренно различни и не се очаква кумулативен ефект с настоящото ИП.

В по-широк район се очертават няколко центъра с концентрация на бъдещи дейности - в района около известния православен манастирски комплекс "Кръстова гора - Света Троица", около каменното плато „Белинташ“, скалния комплекс „Караджов камък“ и други природни дадености в землищата на населените места в района – Мостово, Врата, Сини връх..., землищата в по-ниските райони, включени в община Първомай...

Съвпадение и наслагване от въздействия с настоящото предложение може да се очаква само от дейности, свързани с поречието на река Чепеларска (Чая) и основно около Бачковски манастир.

Тук в по широк район са подадени предложения, засягащи **13.177 дка**, включени в защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“, което прави **0.0008 %** от нея. Те са свързани с дейности за жилищно и вилно строителство, туристическа дейност и инфраструктура, които разширяват минимално регулацията на населените места или засягат временно други площи от зоната.

Предвид на това, на териториалната отдалеченост - локализацията на инвестиционните предложения е около регулационните граници на село Бачково и останалите селища, както и на ограничените мащаби на настоящото инвестиционно предложение, не може да се очаква кумулативен ефект от реализацията им върху площите от защитената зона в района. Както посочихме по-горе, картината е аналогична за цялата ѝ територия, като процентът на загуби е все още много нисък и не очакваме възможен кумулативен ефект и върху защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“ като цяло.

5.3.2. Кумулативен ефект върху защитена зона „ДОБРОСТАН“

Общата картина за заявени дейности в зоната изглежда така:

✓ На територията в юрисдикция на РИОСВ – Смолян са постъпили 13 инвестиционни предложения, попадащи в границите на защитена зона „Добростан“, като тези, свързани с трайна загуба на площ са на 8,118 дка, което представлява 0,0009 % от площта ѝ.

✓ На територията на РИОСВ – Пловдив са постъпили инвестиционни предложения на площ от 60,06 дка, което представлява 0,006 % от площта на защитената зона;

✓ На територията на РИОСВ – Хасково, в границите на защитена зона „Добростан“ са постъпили предложения за площ от 203,101 дка или 0,02 % от площта на зоната.

Сумарно към началото на 2011 година всички инвестиционни предложения засягат 271,369 дка от защитената зона или 0.030 % от територията ѝ.

В разглеждания тесен район, където тяхната реализация би могла да окаже въздействие върху птиците, включени в предмета на опазване и техните местообитания, засегнатата площ е 12.121 дка или 0.001 %. При това всички предложения не засягат части от защитената зона с висока ценотична стойност и местообитания на видовете птици, включени в предмета на опазване.

Очакват се косвени въздействия, които не водят до промени в природозащитното състояние на видовете птици и техните местообитания. Те са локализирани само в местата с наличие и в момента на концентрирано антропогенно въздействие и го разширяват минимално в рамките на поносимостта на популациите,

без да увреждат тяхната структура или да променят характерните им към настоящия момент обилие, динамика и други характеристики.

Предвид това, като и на разсъжденията в т.5.3.1, не може да се очаква кумулативен ефект от реализацията на инвестиционното предложение с всички останали върху площите от защитена зона „ДОБРОСТАН“ в района и върху нея като цяло.

6. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА/ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА ИМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.

Прогнозираният антропогенен натиск може да бъде смекчен с поредица от мерки. Те са свързани на първо място с показателите, които трябва да бъдат заложи в ПУП – ПЗ и техническия проект.

При изготвяне на предложените смекчаващи мерки сме се старали да бъдем пределно конкретни предвид фазата на разглеждане и оценка на инвестиционното предложение на най-ранен етап, определено от изискванията на хармонизираното българско екологично законодателство. Считаме, че е редно те да очертаят рамката, осигуряваща параметри, най-благоприятни за околната среда и ключовите елементи на защитените зони при изготвянето на техническите проекти. Взети са предвид всички възможни въздействия в двете фази – изграждане и експлоатация, развити в досегашното изложение.

6.1. По време на проектирането и изграждането на предприятието за бутилиране на натурална изворна вода.

✓ Хумусните материали от разкривката да се депонират временно в близост до мястото на строителните работи, като след това се ползват за рекултивация на нарушените терени.

✓ Проектите да са съобразени максимално с изискването за естетизация, устойчиво развитие на ландшафта и подчертаване на височинната диференциация на ландшафтната макроструктура чрез подходящи обемно-пространствени, архитектурни и ландшафтно-устройствени решения, без да създават визуален дискомфорт.

✓ Да се предвидят и маркират местата за временно депониране на материали от строителните дейности.

✓ Рехабилитацията на съществуващото пътно отклонение, част от старото трасе на пътя, до връзката с имота да се извърши без да се излиза от сегашните му параметри.

✓ Да се предвидят мерки за предпазване на терените около зоната на инвестиционното предложение от рудерална и синантропна инвазия.

✓ При строителството да се използва съвременна строителна техника и машини, съобразени с габаритите на монтираните панели и други елементи. Не бива да се допуска навлизането на машини и увреждането на съседни терени. Използването на възможно малогабаритни подемни и транспортни машини ще минимизира максимално отрицателното въздействие върху околната среда и зоната.

✓ Да се вземат всички възможни мерки за предотвратяване разпиляването на материали при товаро-разтоварните процеси. Строителството да бъде изпълнено по съвременен начин, с подходящи материали. Да се ограничат емисиите от прах по време на строителните работи, чрез редовно почистване и оросяване на площадката чрез технологична вода от незамърсен водоизточник. По никакъв начин да не се допуска разгръщане на СМР, депониране на строителните материали или отпадъци, земни маси, извън територията на площадката.

✓ Необходимо е строителството да бъде извършено в извънразмножителния период на болшинството животински видове (април - юни) и по този начин да се тушира и действието на фактора безпокойство, причинен от шум и вибрации.

✓ Строителните отпадъци следва да бъдат изнесени на определено от Кмета на община Асеновград сметище.

✓ Стриктно да се спазват правилата за противопожарна и аварийна безопасност и да се разработи аварийен план.

✓ Да не се изграждат високи съоръжения – малки ветрогенератори за захранване на обекта, кули и други, които могат да повлияят неблагоприятно върху миграциите на птиците.

✓ Да се проведе подробна разяснителна кампания сред строителните работници за целите и предмета на опазване на защитените зони, с оглед предотвратяване на щети върху растителния и животински свят в района.

✓ При намиране, преди започване и по време на строителството, на сухоземни костенурки, таралежи, змии и други животински видове, те да бъдат пренесени и освободени на безопасно разстояние от обекта, с оглед опазването на защитени видове и недопускането на загуби от хранителната база на хищниците, предмет на опазване в защитените зони.

✓ Да не се допуска въздействие върху руслото на река Чепеларска.

6.2. По време на експлоатацията на предприятието за бутилиране на натурална изворна вода

✓ При експлоатацията не се очакват емисии с вреден характер, освен от автомобилите, обслужващи обекта. Генерираният шум е минимален и не се очакват нива, които да повлияят на жителите на село Бачково, както и на растителния и животински свят. На площадката не бива да се извършват производствени дейности, не отговарящи на предназначението на имота.

✓ Да не се изхвърлят хранителни отпадъци в околните площи с цел недопускане на хранителни зарази върху дивите животински видове.

✓ Да не се използват отровни препарати или примамки в околните площи.

✓ Озеленяването на обекта да се извърши с автохтонни растителни видове, характерни за двете защитени зони. Да не се внасят не-местни произходи и интродуцирани видове при изпълнение на озеленителните и залесителните мероприятия в и извън обекта.

✓ След приключване на изграждането на предприятието да се направи проверка за наличие на оголени места в близки терени и да се проведат мероприятия за възстановяване и заздравяване на тревния чим.

✓ Да не се допуска извършването на дейности, свързани с промяна на местообитания на защитени животински видове и техните популации – нерегламентиран лов, стрелби, състезания с МПС, мероприятия, водещи подплашване...

- ✓ Да не се допуска паркиране и маневриране на МПС в околни площи, извън имота.
- ✓ Не бива да се допуска свободното отглеждане на домашни кучета за опазване на територията, тъй като ще се засегнат значително жизнените райони на дивите видове.
- ✓ Битовите отпадъци да се събират разделно и да се третират съгласно Общинската програма за управление на отпадъците.

7. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА

При избора на настоящия вариант на дейността, бяха разгледани ***АЛТЕРНАТИВИ ПО МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ***.

Всички те са върху земи, включени в двете защитени зони. При използването на терени в околността извън обхвата на съществуващата пътна отбивка, бивш завой на старото трасе, се налага прокарването на нови пътища, което допълнително ще увреди площи от защитените зони и ще се допусне навлизане на МПС и техника в дълбочина на леситни терени. В настоящия вариант се използва съществуваща пътна връзка и използван като нива обработваем поземлен имот.

В течение на предпроектните проучвания фирмата е била пред закупуване на имот № 02977.13.07 (стар идентификатор 0040031 по картата на възстановената собственост) в землището на село Бачково, разположен между селото и манастира. Като икономическа обосновка това позициониране е много изгодно, с оглед близостта на източника и снижаването на отстоянието на цеха от основната база на фирмата. Територията на имота от над 10 дка е част от ДГФ и е заета от млада гора и храсти на изредените места. За подход следва да се направи просека през други горски площи, която да се асфалтира и построи мост над река Чепеларска. Имотът отстои само на метри от границите на резерват „Червената стена“. Отнемат се площи, макар и минимални, от зона с по-висока концентрация на биологично разнообразие. Като е отчетено приоритетното значение на екологичните фактори и предпоставки тази сделка не се реализира, въпреки наличието на по-добри показатели в предпроектните

проучвания. Това е причината възложителят да не предлага втора площадка и алтернативен вариант за разглеждане.

Разглеждат се **АЛТЕРНАТИВИ ПО ОТНОШЕНИЕ СТЕПЕНТА НА ЗАСТРОЯВАНЕ**. ПУП-ПЗ може да бъде с различна интензивност на този показател. С оглед принадлежността на имота към защитени зони се предвижда до 60 % застрояване и 40 % зелени площи. Фирмата обаче е приела вариант да не проектира и изгражда складовата база, с което значително ще се снижи процентът на застрояване, тъй като реално застроената площ ще е до 2 дка. „Спестените“ 1.8 дка ще се превърнат в зелени площи. При това положение най-вероятно ще се използва само югозападната обособена като рог част на имота, прилежаща на път II-86. Севераизточната част, прилежаща на река Чепеларска, ще остане за озеленяване и ще изпълнява ролята на буфер към крайречните територии, които са със значително по-висока ценотична стойност.

Съществуват и **АЛТЕРНАТИВИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА КОНСТРУКЦИЯТА И ВИДА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ПРИ СТРОИТЕЛСТВОТО СТРУКТУРНИ ЕЛЕМЕНТИ**. Изграждането на предприятието ще е чрез сглобяеми конструкции върху масивен фундамент, произведени от лидер на пренасящи временни конструкции. Всяка ще е изчислена според най-строгите европейски стандарти, съобразени с изискванията за стабилност „Сняг и вятър“, както и с надморската височина в района. Ще се избегне алтернативата с монолитно строителство. Цехът и обслужващите постройки няма да надвишават височината на горските насаждения в околностите и ще се впишат в тях. Ще се избягват високи структурни елементи.

Разглеждани са и **АЛТЕРНАТИВИ ПО ВРЕМЕ**. Изграждането на обекта ще се извърши в края на летния сезон, когато размножителния период е завършил и повечето животински видове не са застрашени от напускане на репродуктивните си местообитания. В ранна пролет строителните дейности също могат да възпрепятстват заемането им и да предизвикат отдръпване на видовете от тях.

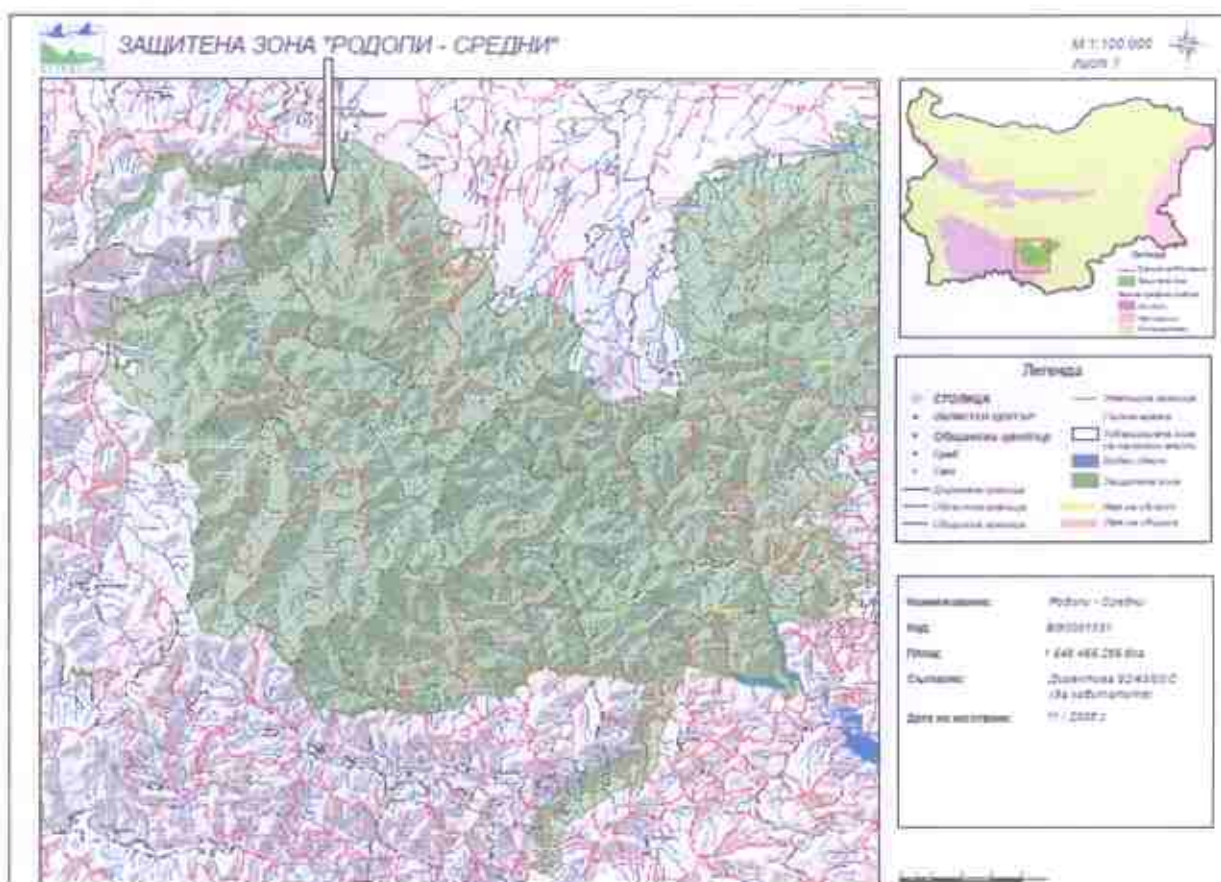
При „нулевата алтернатива“ би се съхранило настоящото положение с наличието на агроценоза. Реализацията ѝ е свързана с изграждането на цеха за бутилиране на вода на друго място, което би довело до отнемане на площи от защитените зони с по-висока ценотична стойност.

С оглед на местоположението на имота, собствеността върху земята и описаните подробно характеристики на терена и околната среда, както и на Защитени зони „РОДОПИ СРЕДНИ“ и „ДОБРОСТАН“, така предложената реализация на инвестиционното предложение е най-добрата като алтернатива за района.

8. КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ВСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА/ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ СПРЯМО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ТЯХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

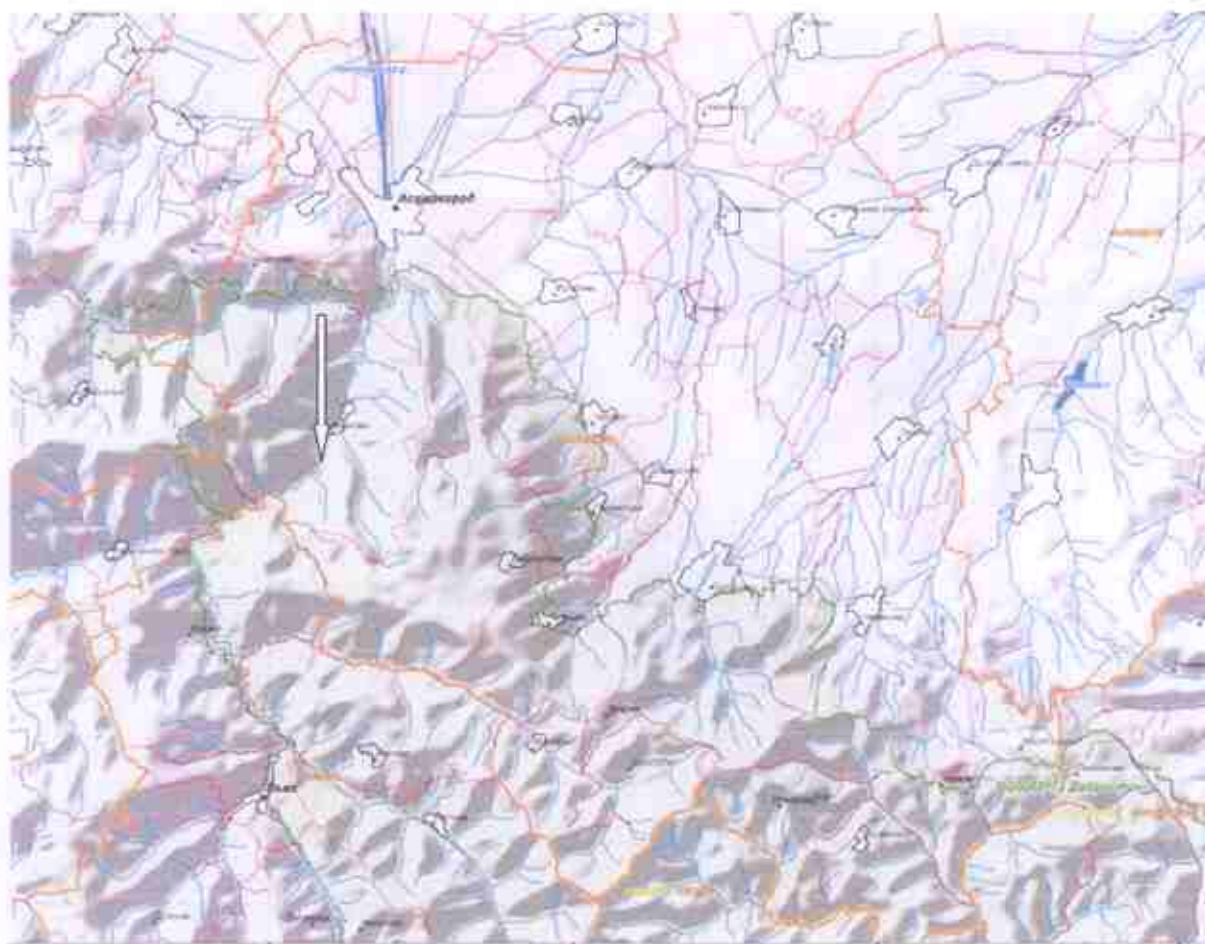
Местоположението на имота спрямо двете защитени зони е следното:

Защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“

Защитена зона „ДОБРОСТАН“

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22.

Пълна характеристика на инвестиционното предложение и предлаганата с него дейност беше представена в т.1, а характеристиката на аналогични инвестиционни предложения с оглед изясняване на кумулативен ефект в т.2. Предвижда се изграждането на предприятие за бутилиране на натурална изворна вода в имот, попадащ в две защитени зони.

Предвид изяснените подробно в т.3 описания на елементите на дейността, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху

защитените зони или техните елементи, както и пълните описания и характеристики на защитени зони „РОДОПИ–СРЕДНИ“ (код BG0001031) и „ДОБРОСТАН“ (BG0002073) /т.4/ биха могли да се направят следните изводи:

❖ Реализацията на инвестиционното предложение в посочения терен и граници не влиза в противоречие и не нарушава целите за обявяване на зоните.

❖ Разглежданата площадка заема 5.202 дка и засяга съответно:

✓ 0.0003 % от територията на защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“;

✓ 0.0006 % от територията на защитена зона „ДОБРОСТАН“.

❖ Описаните фитоценози и зооценози изключват възможността за въздействие върху подлежащи на опазване местообитания, включени в Приложение №1 на ЗБР и предмета на опазване на защитена зона „РОДОПИ– СРЕДНИ“ .

• Не се засягат местообитания на венерино пантофче (*Cypripedium calceolus*) и *калопсиева дактилориза (*Dactylorhiza kalopissii*).

❖ За животинските видове площта ще изгуби до голяма степен сегашното си значение, но тя е прекалено малка за да окаже въздействие върху обилието на хранителната база и извършване на близки и далечни, трофични и възпроизводителни миграции на видовете, предмет на опазване. Не се очаква въздействие и за летящите видове, тъй като височината на структурните елементи на халето не надхвърля няколко метра (7 м по проекто ПУП-ПЗ), което не е особено препятствие за птици и прилепи. Тя няма да е по – голяма от височината на дървостойките в околните терени, които остават в качеството си на гора, част от Държавния горски фонд. Цехът ще се впише в тях при бъдещото им развитие и растеж.

❖ Общо антропогенният натиск в района ще се увеличи незначително. Негативно въздействие върху биотата в района ще окажат съпътстващите изграждането на предприятието шум, вибрации, навлизане на хора и техника. Това въздействие ще е кратко като времетраене през денонощието и временно. По време на експлоатацията то ще се редуцира и ще е свързано основно с въздействията от МПС, обслужващи обекта. Преките други въздействия, свързани с трайното присъствие на ограничен брой персонал и дейността на цеха, ще са пренебрежително малки, без вредни емисии във въздуха, водите и почвите.

❖ За защитена зона „РОДОПИ СРЕДНИ“ не очакваме отрицателно пряко въздействие върху нито един вид, включен в предмета на опазване. Това е свързано единствено с възможността при изграждането на обекта да се възпрепятстват временно техните миграции. Такива обаче са много малко вероятни, предвид разположението на

имота. При експлоатацията на обекта това въздействие ще е минимално, тъй като реално застроената площ ще е под два дка.

В района се срещнат 25 вида птици, включени в предмета на опазване на защитена зона „ДОБРОСТАН“, като много слабо отрицателно въздействие очакваме по време на изграждането и експлоатацията на обекта върху 4 вида - обикновен мишелов (*Buteo buteo*), черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), горска чучулига (*Lullula arborea*), ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), червеногърба сврачка (*Lanius collurio*) и градинска овесарка (*Emberiza hortulana*). Липсва въздействие върху останалите, включени в предмета на опазване на зоните видове птици и техните местообитания.

❖ Реализацията на проекта няма да предизвика такива сукцесионни процеси, водещи до мащабна промяна на видовия състав или в условията на средата - химически, хидроложки, геоложки промени, климатични или други промени.

❖ При разглеждане на хипотетичната ситуация, че всички подадени инвестиционни предложения бъдат реализирани ще се засегнат 817.369 дка от защитена зона „РОДОПИ ЗАПАДНИ“ (0.052 % от територията ѝ) и 271,369 дка от защитена зона „ДОБРОСТАН“ (0.03 % от територията ѝ).

❖ Дейността изисква смяна предназначението на земята на целия имот, но поне 40 % от нея ще бъде с тревното покритие, дървета и храсти. Реално тази площ ще е над 60 % по алтернативата без складова база. Това обстоятелство не я изключва функционално от зоните.

❖ Всички инвестиционни предложения са локализирани само в местата с наличие и в момента на концентрирано антропогенно въздействие.

Те го разширяват минимално в рамките на поносимостта на популациите, без да увреждат тяхната структура или да променят характерните им към настоящия момент обилие, динамика и други характеристики.

❖ Защитените зони имат площен характер и точковото разполагане на малкия обект в близост до натоварен път от РПМ, няма да предизвика фрагментиране на популациите на видовете, включени в предметите на опазване на зоните. Засилва се косвеното въздействие, без риск за ключовите им елементи.

❖ По време на строителството и експлоатацията не се очаква генериране на опасни за околната среда, населението и популациите на видовете отпадъци. Производството е безотпадно. Битовите отпадъци ще се третират съгласно изискванията на общинската програма.

❖ По причините, изяснени в т.5.3 не се очаква значим за зоните кумулативен ефект.

❖ Всички изяснени евентуални отрицателни въздействия могат да бъдат минимизирани чрез адекватни смекчаващи мерки, които ще осигурят и запазването и осигуряването в бъдеще на благоприятно природозащитно състояние на видовете и техните местообитания, предмет на опазване в защитените зони,

❖ Разгледани са алтернативи по местонахождение, по отношение на конструкцията и времето за изграждане на обекта. Избран е вариант с най-добро съчетание между икономически и екологични характеристики.

❖ Напълно ще липсва въздействие върху останалите, най-близко разположени, други елементи на Националната екологична мрежа.

❖ Не се налагат специални компенсиращи мерки.

Налага се логично следното общо заключение:

Инвестиционното предложение за смяна предназначението на земите на имот, предназначени за изграждане на предприятие за бутилиране на натурална изворна вода няма да окаже съществено и забележимо въздействие върху предмета и целите на опазване в Защитени зони „РОДОПИ–СРЕДНИ“ (код BG0001031) и „ДОБРОСТАН“ (BG0002073).

Няма да бъдат засегнати необратимо приоритетни типовете природни местообитания, местообитания на видове и видове, предмет на опазване. Няма да бъдат фрагментирани популациите на редки, защитени и ендемични видове, характерни за зоната, както и няма да бъде влошена структурата и динамиката на техните популации.

Ще се засили минимално антропогенния натиск, но в рамките на емкостта на формираните екосистеми.

И за двете зони въздействието може да се характеризира така:

СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ МЕСТООБИТАНИЯ И ПОПУЛАЦИИ НА ВИДОВЕТЕ – ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ПРИРОДОЗАЩИТНИТЕ ЦЕЛИ И ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА	ВЪЗМОЖНИ СМЕКЧАВАЩИ И/ИЛИ ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ МЕРКИ	НАЛИЧИЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОМЕНИ НА ИП	НАЛИЧИЕ НА ПРИЧИНИ ОТ ПЪРВОСТЕПЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС ЗА ИП	ПРЕДЛОЖЕНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ
НИСКА	НИСКА	НИСКА	ДА	НЕ	ДА	НЕ

10. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА ИЛИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ

От гореизложеното се налага изводът, че липсва наличие на обстоятелства по чл. 33 Закона за биологичното разнообразие, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсирани мерки по чл. 34 от Закона.

11. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПЕРИОД НА ПОЛЕВИ ПРОУЧВАНИЯ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ

При разработването на оценката са използвани стандартните методи за полеви изследвания, прилагани за определяне на видовия състав при висшите растения и гръбначните животни.

Описанието и анализът на вероятността и степента на въздействие на пагледания план върху предмета и целите на опазване на защитената зона са направени на база характеристиката по литературни данни на флората, фауната и

формираните вторични екосистеми върху терените на имота и площадките и след извършени терени проучвания в периода септември 2010 – април 2011 година.

Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, на всички международни конвенции, по които Република България е страна и хармонизираното българско природозащитно законодателство.

За изясняване на кумулативният ефект върху защитените зони е ползвана базата данни на РИОСВ в Пловдив, Хасково и Смолян.

Не са срещани трудности при набирането на необходимата информация.

Използвани са Уеб страници и предложения от НПО и богата литература, като източник на информация за региона и защитените зони:

- Асенов А., 2006: Биогеография на България, София, ЕТ"АН-ДИ-Андрейан Тасев"
- Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд, 1989. Екология. Том I, Изд. Мир, Москва
- Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд, 1989. Екология. Том II, Изд. Мир, Москва
- Бондев И. (Ред.). 1995. Хорологичен атлас на лечебните растения в България. Акад. Изд. "М.Дринов",
- Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 1: Растения. София. БАН
- Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 2: Животни. София. БАН
- Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft
- Българско дружество за защита на птиците – база данни - www.bspb.org
- Георгиев Г. 2004. Националните и природните паркове и резерватите в България. ИК "Гей-Либрис", София, 294с.
- Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство "Св. Кл.Охридски", София, 498с.
- Делков Н., 1984. Дендрология. Земиздат, София
- Иванов И., И. Ланджев, Г. Нешев.1977. Билките в България и използването им. Земиздат, София
- Карапеткова М., Мл. Живков.1993. Рибите в България. Изд. Геолибрис, София
- Карапеткова М., К.Александрова-Колеманова, Мл.Живков.1993. Сладководните риби на България. В: Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие, Том 1, 515-547.
- Ковачев, А., Карина, К., Росен, Ц., Димова, Д. (ред). Октомври 2008. Ръководство

за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, София, 865 с.

Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 1997а. Резултати от проучването на ОМВ в България. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 2002. Опазването на места – един от ключовите подходи в опазването на биоразнообразието. В: Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., М. Михайлов (съст.). БДЗП, София.

Любенова М. 2004. Фитоекология. Академично издателство „Марин Дринов“, София.

Матев И., Д. Ганева, Д. Ганев: 2004; Екология с основи на биогеографията и опазване на околната среда, Изд. Пенсофт, София-Москва

Митрев А., Св. Попова. 1982. Атлас на лечебните растения в България. Изд. на БАН

Нанкинов Д. 2000. Заstraшените животни в България. Изд. Pensoft, София, 146 с.

Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26, София, Академично издателство „Проф. Марин Дринов“ и Издателство „Пенсофт“

Натура 2000_ <http://www.natura2000bg.org>

Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. www.herpetology.hit.bg

Петров П. 1990г. Ландшафтознание. Университетско издателство.

Петров Б. 2008. Прилепите – методика за изготвяне на оценка за въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост. Наръчник за възложители и експерти в областта на околната среда. Национален природонаучен музей – БАН, 88 с.

Проект „Изграждане на мрежата от защитени зони Натура 2000 в България“ . www.natura2000bg.org

Резолюция от 6-та международна конференция за консервацията на царския орел, 5-7 септември 2009 г., Тополовград, България.

Сборник със закони и нормативни актове за опазване на околната среда. 1998. МОСВ, София, Изд. "Вендом", 168с.

Симеон С., Т. Мичев. 1991. Птиците на Балканския полуостров. Изд. „Петър Берон“, София.

Симеон С., Т. Мичев, Д. Нанкинов. 1990. Фауна на България. Том 20, Изд. на БАН, София.

Стоянов Н. 1972. Нашите лекарствени растения. Том I и II, Изд. „Наука и изкуство“, София.

Събев Л., Св. Станев. 1959. Климатичните райони на България и техният климат. В: Трудове на Института по хидрология и метеорология. Том V, Държавно издателство „Наука и изкуство“, София

Узунов Й., Ст. Ковачев. 2002. Хидробиология. Изд. Pensoft, София

Червената книга на НР България. 1984. Том I, Изд. на БАН, София.

Червената книга на НР България. 1985. Том II, Изд. на БАН, София.

Федерация „Зелени Балкани“; WWF.:МОСВ. 2005. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, София.

Федерация „Зелени Балкани“ – База данни. www.greenbalkans.org

Янков, П. (отг. ред.). 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците. Природозащитна поредица кн. 10, София, БДЗП, 679 с.

12. ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3.

✓ Декларации на експертите, автори на оценката, по чл. 9, ал. 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;

✓ Доказателства по чл. 9, ал. 2 за наличие на изискванията по чл. 9, ал. 1, от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

ДЕКЛАРАЦИЯ

от доц. д-р Андон Илиев Даракчиев

ДЕКЛАРИРАМ

че при разработката на Доклада за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „РОДОПИ СРЕДНИ“ (BG0001031) и „ДОБРОСТАН“ (BG0002073) на инвестиционно предложение за

„ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА БУТИЛИРАНЕ НА НАТУРАЛНА ИЗВОРНА ВОДА В ИМОТ № 02974.15.106 В ЗЕМЛИЩЕТО НА СЕЛО БАЧКОВО, ОБЩИНА АСЕНОВГРАД, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ“

1. Познавам действащото българско и европейско законодателство в областта на опазване на околната среда и при работата си по оценките по чл. 7, т. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите за опазване на защитените зони се позовавам и съобразявам с тези изисквания и с наличните методически документи;
2. Не съм лично заинтересуван от реализацията на съответния план, проект, програма или инвестиционно предложение - обект на процедурата по оценка за съвместимост
3. Не съм свързано лице по смисъла на Търговския закон с възложителя;
4. Не се намирам с възложителя или компетентния орган в отношения, порождащи основателни съмнения в тяхното безпристрастие.

Прилагам:

1. Копие от Диплома № Б 001009 за завършено висше образование.
2. Копие от Решение на Висша атестационна комисия за присъждане на научно звание „доцент“ от 28.07.1979 година.
3. Копие от Решение на Висша атестационна комисия за присъждане на научна степен „кандидат на биологичните науки“ от 09.11.1970 година.
4. Копие от служебна бележка Изх. №357/23.11.2009 г., издадена Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.
5. Кратка справка за издадени публикации, опит в научна, изследователска и преподавателска дейност във ВУЗ.

ПОДПИС: .....

(доц. д-р А. Даракчиев)

ДЕКЛАРАЦИЯ

от доц. д-р Андон Илиев Даракчиев

ДЕКЛАРИРАМ

че при разработката на Доклада за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „РОДОПИ СРЕДНИ“ (BG0001031) и „ДОБРОСТАН“ (BG0002073) на инвестиционно предложение за

„ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА БУТИЛИРАНЕ НА НАТУРАЛНА ИЗВОРНА ВОДА В ИМОТ № 02974.15.106 В ЗЕМЛИЩЕТО НА СЕЛО БАЧКОВО, ОБЩИНА АСЕНОВГРАД, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ“

1. Познавам действащото българско и европейско законодателство в областта на опазване на околната среда и при работата си по оценките по чл. 7, т. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите за опазване на защитените зони, се позовавам и съобразявам с тези изисквания и с наличните методически документи;

2. Не съм лично заинтересуван от реализацията на съответния план, проект, програма или инвестиционно предложение - обект на процедурата по оценка за съвместимост

3. Не съм свързано лице по смисъла на Търговския закон с възложителя;

4. Не се намирам с възложителя или компетентния орган в отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхното безпристрастие.

Прилагам:

1. Копие от Диплома № Б 001009 за завършено висше образование;
2. Копие от Решение на Висша атестационна комисия за присъждане на научно звание „доцент“ от 28.07.1979 година;
3. Копие от Решение на Висша атестационна комисия за присъждане на научна степен „кандидат на биологичните науки“ от 09.11.1970 година;
4. Копие от служебна бележка Изх. №367/23.11.2009 г., издадена Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“;
5. Кратка справка за издадени публикации, опит в научна, изследователска и преподавателска дейност във ВУЗ.

ПОДПИС:

/доц.д-р А.Даракчиев/

ДЕКЛАРАЦИЯ

от гл.ас. д-р Койчо Станков Коев

ДЕКЛАРИРАМ

че при разработката на Доклада за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „РОДОПИ СРЕДНИ“ (BG0001031) и „ДОБРОСТАН“ (BG0002073) на инвестиционно предложение за

„ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА БУТИЛИРАНЕ НА НАТУРАЛНА ИЗВОРНА ВОДА В ИМОТ № 02974.15.106 В ЗЕМЛИЩЕТО НА СЕЛО БАЧКОВО, ОБЩИНА АСЕНОВГРАД, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ“

1. Познавам действащото българско и европейско законодателство в областта на опазване на околната среда и при работата си по оценките по чл. 7, т. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите за опазване на защитените зони се позовавам и съобразявам с тези изисквания и с наличните методически документи;

2. Не съм лично заинтересуван от реализацията на съответния план, проект, програма или инвестиционно предложение - обект на процедурата по оценка за съвместимост

3. Не съм свързано лице по смисъла на Търговския закон с възложителя;

4. Не се намирам с възложителя или компетентния орган в отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхното безпристрастие.

Прилагам:

1. Копие от Диплома № 9492 за завършено висше образование.
2. Копие от трудова книжка
3. Копие от Решение на Висша атестационна комисия за присъждане на научна степен „доктор“ от 09.02.1999 година.
4. Копие от служебна бележка Изх. №194/26.06.2009 г., издадена Пловдивски университет „Павий Хилендарски“ за изведен курс по фитопатология.

ПОДПИС: .....

/д-р К.Коев/

ДЕКЛАРАЦИЯ

от ДОБРОМИР ГЕОРГИЕВ ГАНЕВ

ДЕКЛАРИРАМ

че при разработката на Доклада за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „РОДОПИ СРЕДНИ“ (BG0001031) и „ДОБРОСТАН“ (BG0002073) на инвестиционно предложение за

„ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА БУТИЛИРАНЕ НА НАТУРАЛНА ИЗВОРНА ВОДА В ИМОТ № 02974.15.106 В ЗЕМЛИЩЕТО НА СЕЛО БАЧКОВО, ОБЩИНА АСЕНОВГРАД, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ“

1. Познавам действащото българско и европейско законодателство в областта на опазване на околната среда и при работата си по оценките по чл. 7, т. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите за опазване на защитените зони се позовавам и съобразявам с тези изисквания и с наличните методически документи;

2. Не съм лично заинтересуван от реализацията на съответния план, проект, програма или инвестиционно предложение - обект на процедурата по оценка за съвместимост

3. Не съм свързано лице по смисъла на Търговския закон с възложителя;

4. Не се намирам с възложителя или компетентния орган в отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхното безпристрастие.

Прилагам:

1. Копие от Диплома № 7177 за завършено висше образование.
2. Копие от служебна книжка №3, издадена на 10.07.2000 г.
3. Кратка справка за издадени публикации, опит в научна, изследователска и преподавателска дейност във ВУЗ.

ПОДПИС:

/Д.Ганев/

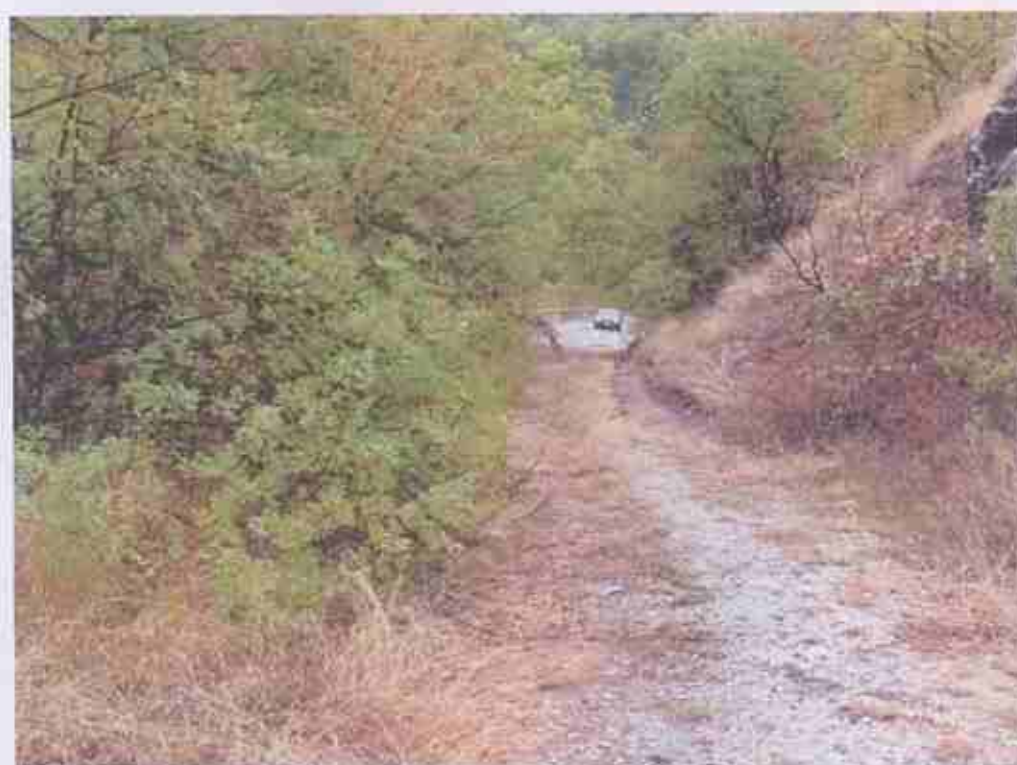
**ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА БУТИЛИРАНЕ НА НАТУРАЛНА ИЗВОРНА ВОДА
В ИМОТ № 02974.15.106 В ЗЕМЛИЩЕТО НА СЕЛО БАЧКОВО, ОБЩИНА АСЕНОВГРАД,
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ**

(СНИМКОВ МАТЕРИАЛ)

Изглед от югозападната част на имота, където ще е разположено производственото хале

Достъпът до имота е осигурен чрез отклонението на пътя от РПМ II-86 – старо трасе

Реализацията на ИП няма да засегне руслото на река Чепеларска

13. ПРИЛОЖЕНИЯ

- ✓ Снимков материал;
- ✓ Актуална скица на имота в М 1: 2 000;
- ✓ Гранични точки на имот № 02974.15.106 с координати;
- ✓ Ситуационен план на имота в М 1 : 5 000;
- ✓ Ситуационен план на имота в М 1: 10 000
- ✓ Извадка от топографска карта в М 1: 25 000;
- ✓ Извадка от топографска карта в М 1: 50 000.

СЛУЖБА ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР - гр. ПЛОВДИВ

4000, ул. "БОГОМИЛ" № 31, ет.3, 032/627380; 623017,
plovdiv@cadastre.bg, acad_plovo@mail.bg, БУЛСТАТ:130362903

СКИЦА НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ
№ 26483 / 21.09.2011 г.

Поземлен имот с идентификатор 02974.15.106

С. Бачково, общ. Асеновград, обл. Пловдив

По кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед 300-5-67 / 08.11.2004г.

на ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА АК

Последно изменение със заповед: КД-14-16-630 / 27.10.2008г. на НАЧАЛНИК НА СГКК - ПЛОВДИВ

Адрес на поземления имот:

Площ: 5202 кв.м

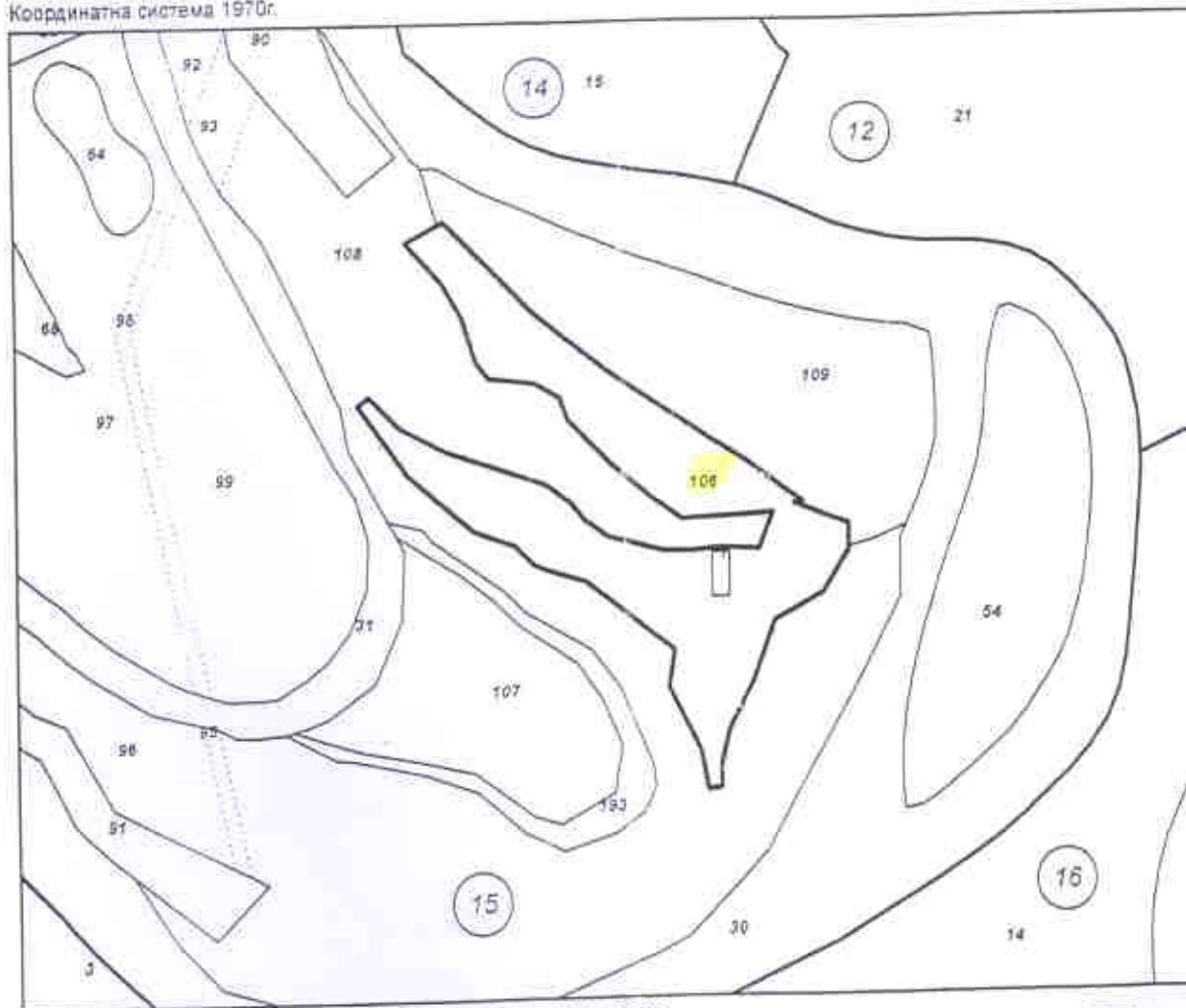
Трайно предназначение на територията: Земеделска

Начин на трайно ползване: Нива

Стар идентификатор: няма

Номер по предходен план: 15.52 и 15.9

Координатна система 1970г.

M 1:2000

Скица № 26483 / 21.09.2011 г. издадена въз основа на
документ с вх.№ 99-23316 / 21.09.2011 г.

Изработил:

инж. Валери Кастелов

Н-к на СГКК - гр. ПЛОВДИВ

инж. НИКОЛА БАДЕВ

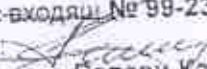

Сгради, които попадат върху имота
1. Сграда 02974.15.106.1; застроена площ 55 кв.м., брой етажи 2, предназначение: Селскостопанска сграда
Съседни: 02974.15.108, 02974.15.109

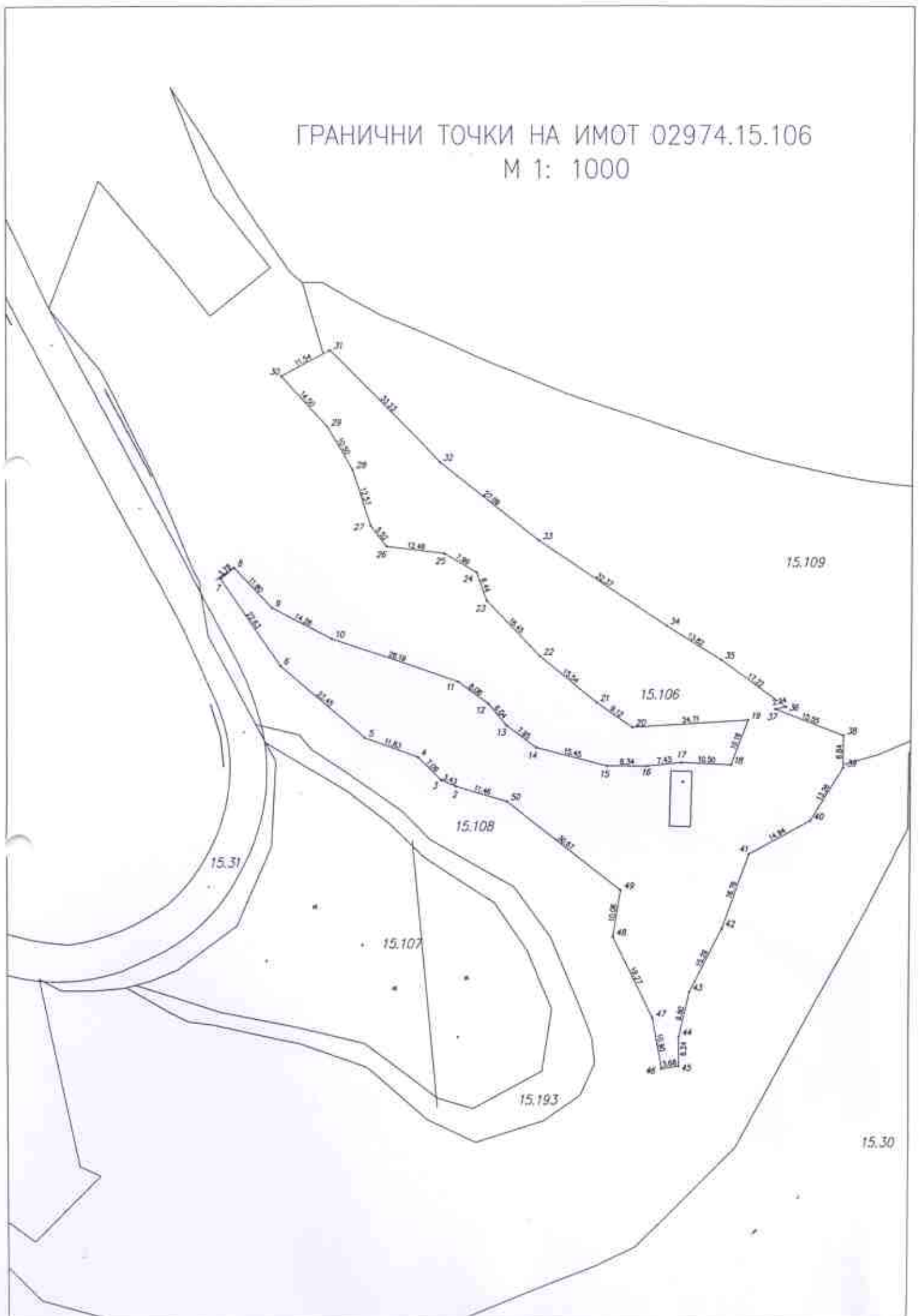
Собственици:
1. 115144922, "НОВА ТРЕЙД" ООД
Ид. част 1/1 от правото на собственост
Нотариален акт № 76 том 14 рег. 3855 дело 2180 от 20.09.2011г., издаден от Служба по вписванията - Асеновград

Носители на други вещни права:
няма данни

Скица № 26483 / 21.09.2011 г. издадена въз основа на документ с входящ № 99-23316 / 21.09.2011 г.
Изработил:
инж. Валери Кестелов

Н-к на СГКЯ - гр. ПЛОВДИВ

инж. НИКОЛА БАДЕВ

ГРАНИЧНИ ТОЧКИ НА ИМОТ 02974.15.106
М 1: 1000

КООРДИНАТИ НА ГРАНИЧНИ ТОЧКИ
Координатна система: 1970г.

No.	X	Y
2	4519461.906	8625043.791
3	4519463.218	8625040.625
4	4519468.166	8625035.541
5	4519472.250	8625024.437
6	4519487.645	8625006.750
7	4519506.260	8624993.873
8	4519508.645	8624996.804
9	4519500.070	8625004.914
10	4519493.402	8625017.541
11	4519484.197	8625044.187
12	4519479.458	8625050.729
13	4519474.822	8625054.601
14	4519470.166	8625051.041
15	4519466.281	8625075.994
16	4519466.229	8625084.333
17	4519466.979	8625091.723
18	4519466.486	8625102.208
19	4519475.989	8625105.804
20	4519474.447	8625081.141
21	4519479.729	8625073.705
22	4519489.635	8625061.729
23	4519501.468	8625050.308
24	4519507.548	8625048.179
25	4519511.552	8625041.265
26	4519513.083	8625028.875
27	4519517.510	8625025.583
28	4519529.510	8625021.849
29	4519538.632	8625016.645
30	4519549.437	8625006.976
31	4519555.000	8625017.083
32	4519531.114	8625040.187
33	4519514.343	8625061.458
34	4519496.135	8625088.222
35	4519488.843	8625099.958
36	4519478.822	8625113.958
37	4519478.375	8625111.666
38	4519472.800	8625126.187
39	4519465.958	8625126.187
40	4519454.599	8625119.347
41	4519447.444	8625106.229
42	4519431.687	8625100.520
43	4519418.111	8625093.490
44	4519408.569	8625091.266
45	4519402.330	8625091.264
46	4519401.759	8625087.625
47	4519412.479	8625085.658
48	4519429.841	8625077.291
49	4519439.770	8625078.937
50	4519458.677	8625054.791

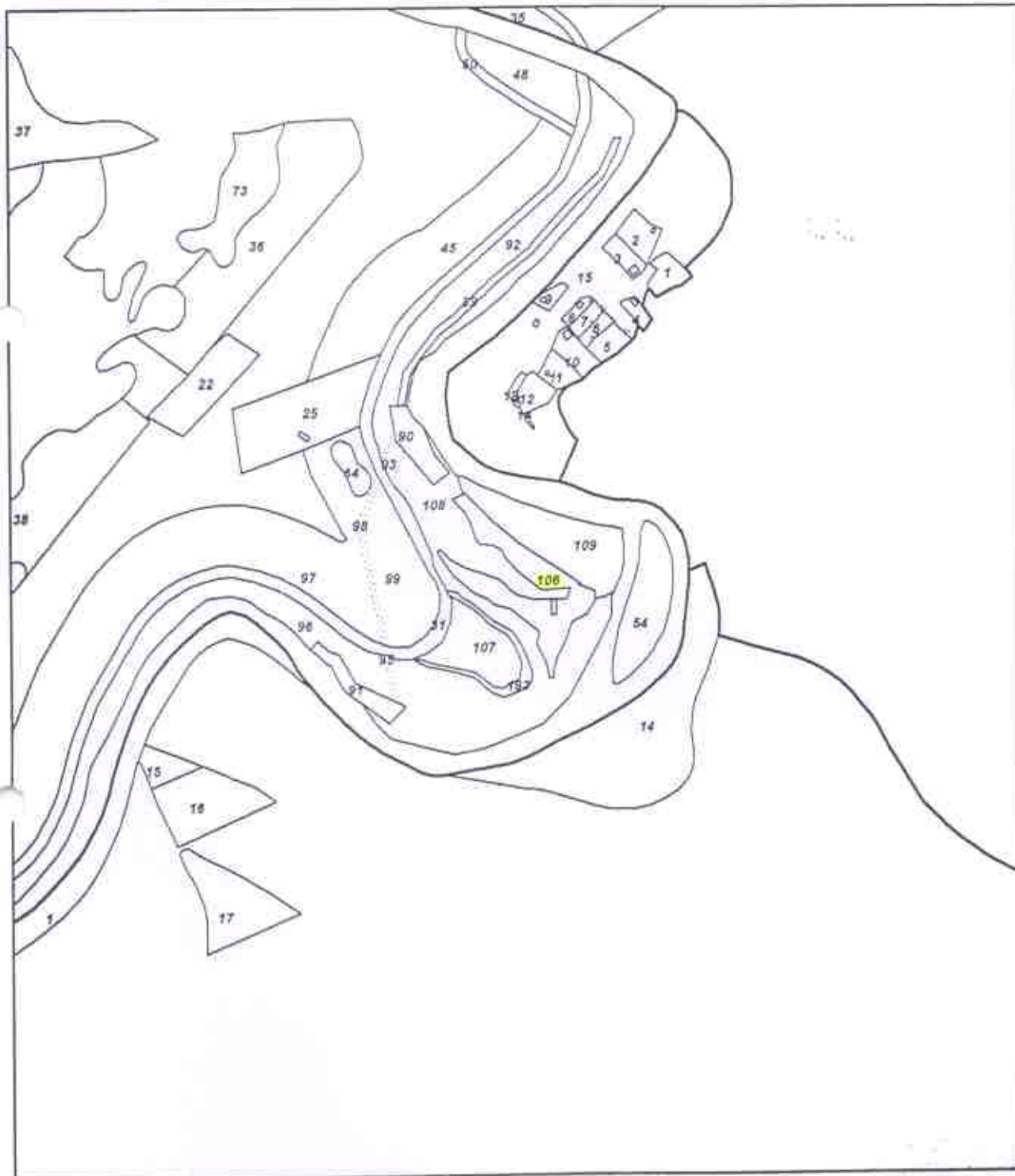
АГЕНЦИЯ ПО ГЕОДЕЗИЯ,
КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР
СЛУЖБА ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР - гр. ПЛОВДИВ

Сед. № 1618 гр. ПЛОВДИВ, ул. Мусала №1
т. 02/818 63 83, факс 02/955 63 33
acad@cadastre.bg • www.cadastre.bg

4000, УЛ. "БОГОМИЛ" № 31, ет.3. 032/627380; 623017.
plovdv@cadastre.bg, acad_plovd@mail.bg, БУЛСТАТ:130362903

СИТУАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПИ 02974.15.106

Координатна система 1970г.

М 1:5000

Изработил:

инж. Валери Кастелов

Н-к на СГКК - гр. ПЛОВДИВ

инж. НИКОЛА БАЛЕВ

АГЕНЦИЯ ПО ГЕОДЕЗИЯ,
КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР

СЛУЖБА ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР - гр. ПЛОВДИВ

4000, УЛ. "БОГОМИЛ" № 31, ет.3, 032/627380; 623017,
plovdiv@cadastre.bg, acad_plovdiv@mail.bg, БУЛСТАТ: 130362903

София 1818, ет. Палмово, ул. МВДАНА №1
т. 02/918 93 93, факс: 02/955 93 93
ACAD@CADASTRE.BG • WWW.CADASTRE.BG

Координатна система 1970г.

СИТУАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПИ 02974 15.106

M 1:10000

Изработил:

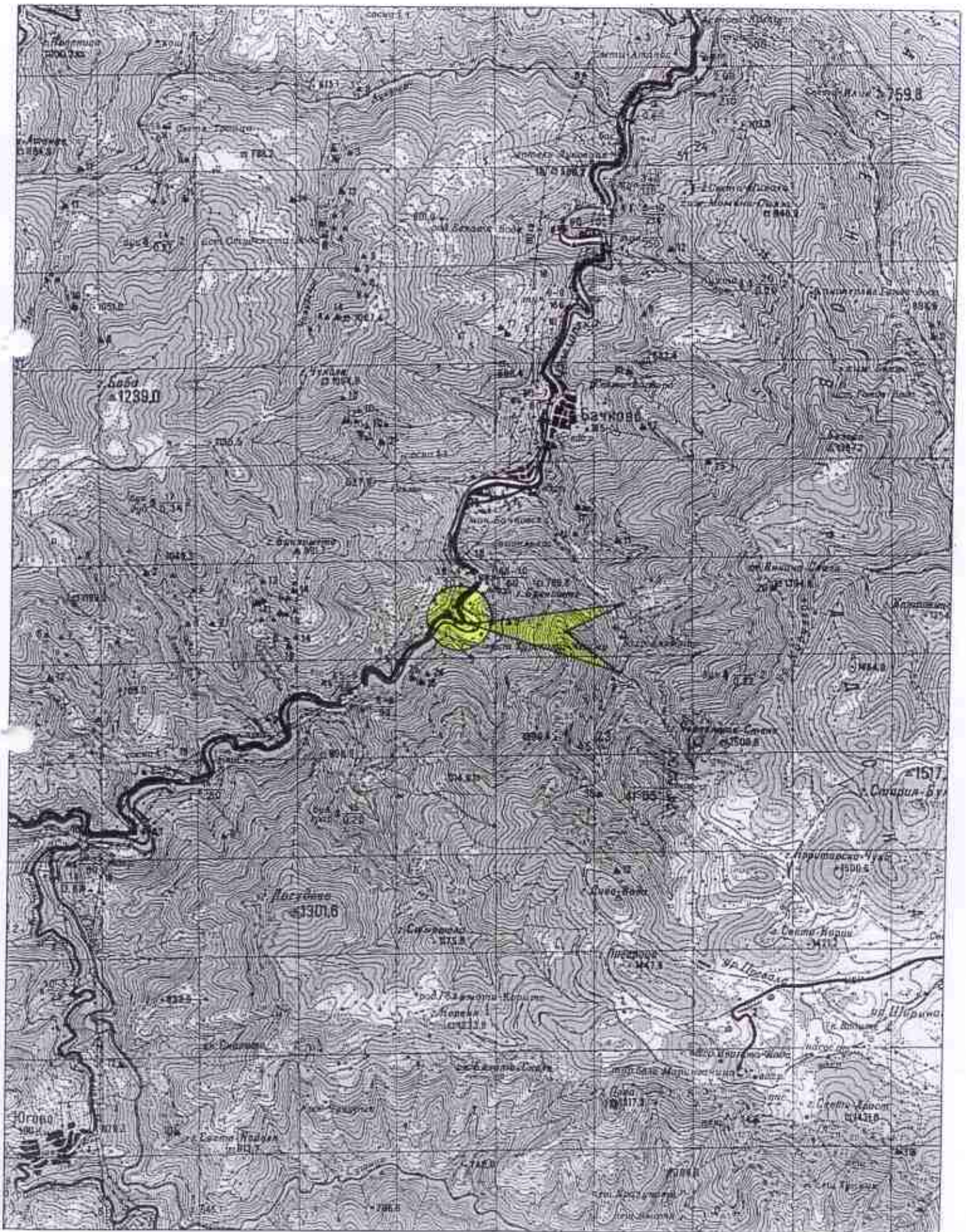
инж. Валери Кастелов

Н-к на СГКК - гр. ПЛОВДИВ.

инж. НИКОЛА БАДЕВ

ИЗВАДКА ОТ ТОПОГРАФСКА КАРТА
М 1:50000

ИЗВАДКА ОТ ТОПОГРАФСКА КАРТА
М 1:25000

